

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu

**zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Stęszew dla działek o nr ewid.: 121, 122, 125, 126, obręb Skrzyński**

Opracowanie:

Zespół pod kierunkiem mgr Ewy Mendel mgr inż. Marcelina Prałat	
--	--

Wyłożenie do publicznego wglądu
Poznań, 29 grudnia 2022 r.

SPIS TREŚCI

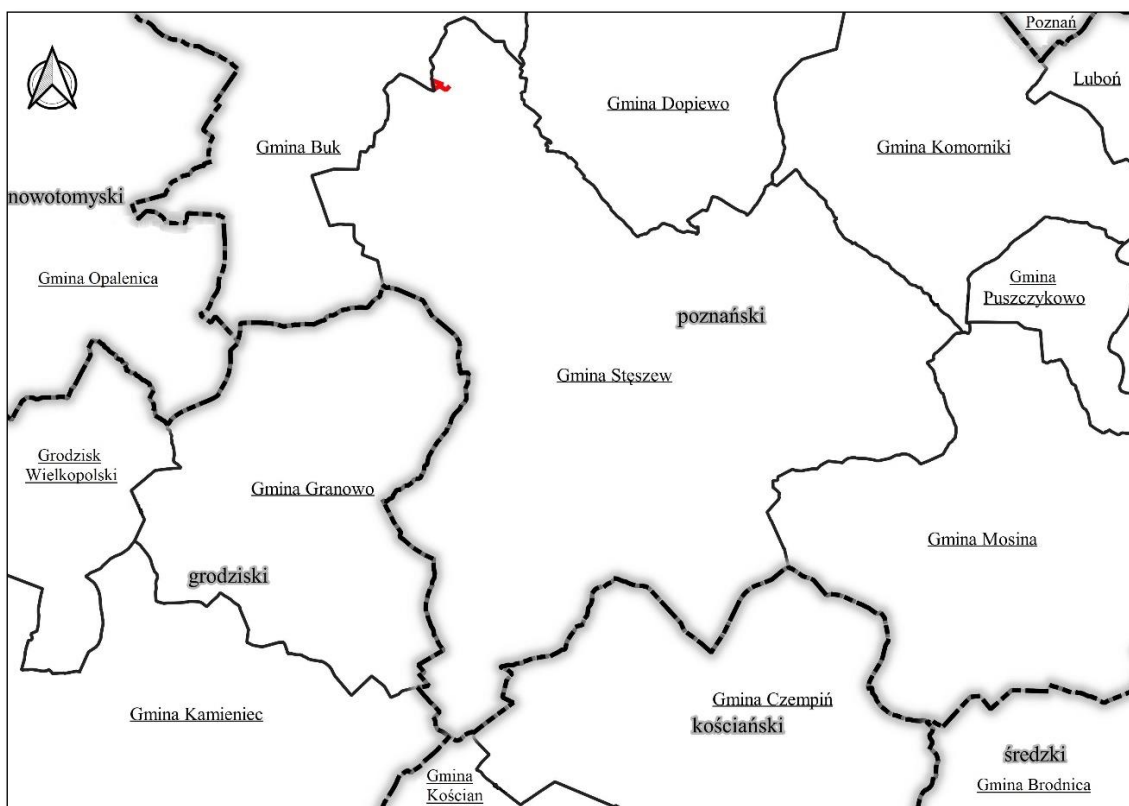
1.	Wprowadzenie	3
1.1	Informacje wstępne	3
1.2	Podstawy formalno-prawne opracowania	4
1.3	Główne cele projektowanego dokumentu	4
1.4	Wykorzystane materiały oraz metodyka pracy	5
1.5	Informacje o zawartości dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	6
1.6	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	8
1.7	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	10
2.	Istniejący stan środowiska	11
2.1	Położenie i zagospodarowanie terenu	11
2.2	Rzeźba terenu	12
2.3	Podłoże, gleby i surowce mineralne	13
2.4	Wody powierzchniowe i podziemne	15
2.5	Klimat lokalny	17
2.6	Jakość powietrza atmosferycznego, w tym klimatu akustycznego	18
2.7	Krajobraz przyrodniczy i kulturowy	18
2.8	Fauna i flora, różnorodność biologiczna	20
2.9	Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	20
3.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	21
4.	Istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie	21
5.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	22
6.	Przewidywane oddziaływania na środowisko	26
6.1	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę	26
6.2	Oddziaływanie na ludzi	28
6.3	Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi	29
6.4	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	29
6.5	Oddziaływanie na krajobraz	33
6.6	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny	34
6.7	Oddziaływanie na klimat akustyczny	35
6.8	Oddziaływanie na zasoby naturalne	36
6.9	Oddziaływanie na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe	36
6.10	Oddziaływanie na obszar Natura 2000	37
7.	Rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub tworzące kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	37
8.	Propozycja rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego zmiany Studium	38
9.	Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	39
	Załącznik do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew dla części działek o nr ewid.: 121, 122, 125, 126, obręb Skrzyńki ..	42

1. Wprowadzenie

1.1 Informacje wstępne

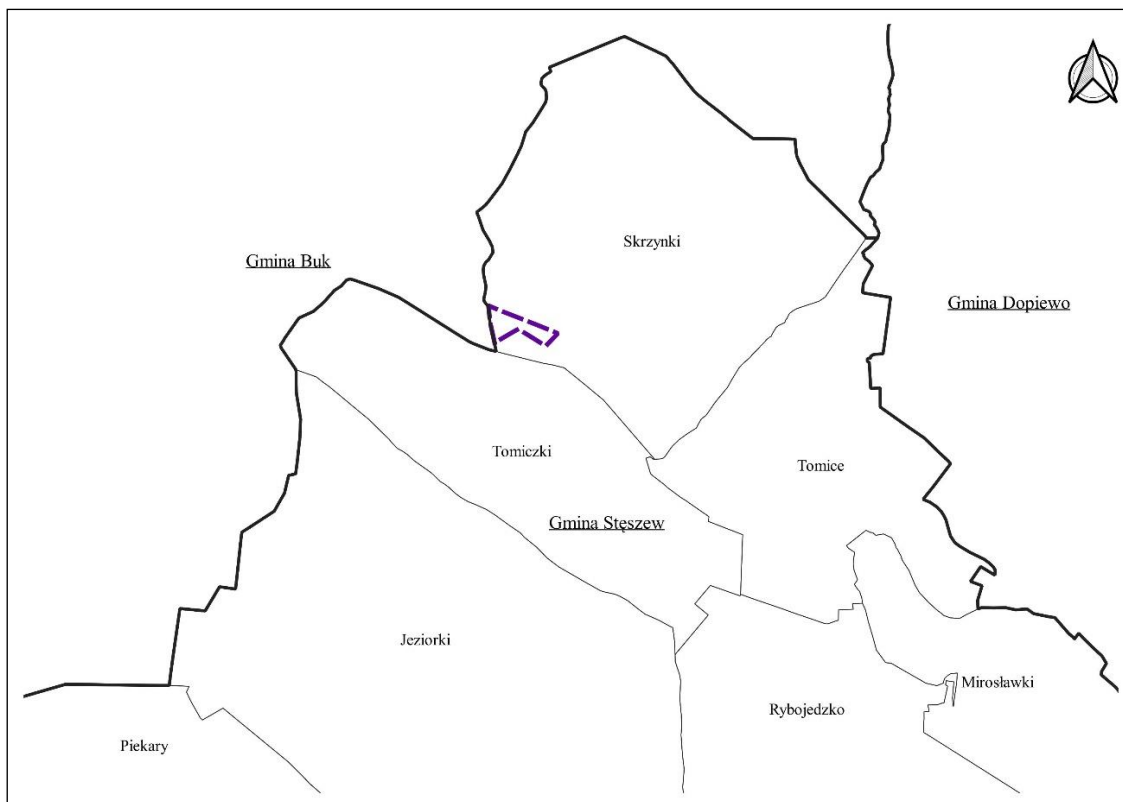
Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew dla działek o nr ewid.: 121, 122, 125, 126, obręb Skrzyńki. Do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przystąpiono na podstawie uchwały Nr LIII/371/2022 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew dla działek o nr ewid.: 121, 122, 125, 126, obręb Skrzyńki.

Obszar opracowania jest zlokalizowany w miejscowości Skrzyńki, w rejonie ul. Skrzyneckiej. Obszar projektu składa się z działek o nr ewid. 121, 122, 125, 126, obręb Skrzyńki, o łącznej powierzchni ok. 5,1 ha.

Ryc. 1. Położenie administracyjne terenu opracowania na tle sąsiednich gmin i powiatów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie <http://www.gugik.gov.pl>

Ryc. 2. Położenie administracyjne terenu opracowania na tle obrębów ewidencyjnych gminy
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie <http://www.gugik.gov.pl>

1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania

Prognoza została sporządzona na podstawie art. 51 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.) zwanej dalej ustawą ooś, oraz art. 17 pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.), zwanej dalej upzp.

Zakres prognozy został określony w art. 51 ust. 2 ustawy ooś. Ponadto zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy ooś z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy:

- Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Poznaniu (odpowiedź pismem nr WOO-III.411.387.2022.AM.1 z dnia 28.10.2022 r.),
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu (odpowiedź pismem nr NS.9011.2.121.2022.AC z dnia 24.10.2021 r.).

1.3 Główne cele projektowanego dokumentu

Celem opracowania projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest zmiana przeznaczenia ww. nieruchomości na cele zabudowy usługowej, produkcyjnej, składów i magazynów. Do prawidłowego ustalenia docelowego przeznaczenia terenu, a także właściwego określenia sposobu zagospodarowania i zabudowy terenu koniecznym jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Warunkiem do sporządzenia miejscowego planu jest zgodność przewidywanych rozwiązań planu z ustaleniami studium. W przypadku niezgodności należy dokonać zmiany

studium uwarunkowań i kierunków i zagospodarowania przestrzennego gminy w niezbędnym zakresie. Aktualne zapisy studium nie odpowiadają aktualnym potrzebom inwestycyjnym. Powyższe zostało określone w uzasadnieniu do uchwały Nr LIII/371/2022 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew dla działek o nr ewid.: 121, 122, 125, 126, obręb Skrzyński.

Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przewiduje następujące kierunki dla analizowanego terenu:

- 1) zabudowa usługowa, produkcyjna, składów i magazynów, oznaczone na rysunku zmiany Studium symbolem: **U/P**,
- 2) odnawialne źródła energii – fotowoltaika, oznaczone na rysunku zmiany Studium symbolem: **OZE-F**.

Celem prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie, analiza i ocena m.in. istniejącego stanu środowiska oraz jego potencjalnych zmian na skutek braku realizacji projektowanego dokumentu, a także przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

1.4 Wykorzystane materiały oraz metodyka pracy

Niniejsza prognoza została wykonana na podstawie informacji zawartych w literaturze oraz opracowaniach i dokumentach prawnych. Dokonano również wizji terenowej obszaru, którego dotyczy zmiana Studium.

Literatura:

- Bednarek R. (Red.), Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Poznań 2012, http://mmm.rdos.gov.pl/doc/pozn/podrecznik_soos.pdf,
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001,
- Matuszkiewicz J.M., Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, IGiPZ PAN, Wrocław Warszawa Kraków 1993, http://rcin.org.pl/Content/697/Wa51_5230_r1993-nr158_Prace-Geogr.pdf,
- Szponar A., Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Woś A., Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, IGiPZ PAN, Warszawa 1993, http://rcin.org.pl/Content/33464/WA51_44806_r1993-nr20_Zeszyty-IGiPZ.pdf.

Materiały kartograficzne:

- Atlas ssaków polskich, <http://www.iop.krakow.pl/ssaki/Katalog.aspx>,
- Baza Danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>,
- Centralna Baza Danych Geologicznych, <http://bazagis.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.html>,
- www.geoportal.gov.pl,
- poznan.wuoz.gov.pl/system/files/zalaczniki/wlk-rej.pdf.

Akty prawne:

- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt z dnia 23 czerwca 1979 r. (Dz. U. z 2003, poz. 17),
- Konwencja o Różnorodności Biologicznej z dnia 5 czerwca 1992 roku (Dz. U. z 2002, poz. 1532),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 ze zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.),

- Ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2380),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
- Uchwała Nr LIII/371/2022 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew dla działek o nr ewid.: 121, 122, 125, 126, obręb Skrzyńki.

Dokumenty:

- Mikołajków J., Sadurski A. (red.), Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1967),
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025, Poznań 2020,
- Programem Ochrony Środowiska dla gminy Stęszew na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028, Stęszew 2020,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021, WIOŚ Poznań 2022,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew.

Inne:

- Hydroportal | ISOK - Informatyczny System Osłony Kraju https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/,
- CBDG GeoLOG <https://geolog.pgi.gov.pl/>,
- Geoportal Krajowy <https://www.geoportal.gov.pl/>,
- Stęszew - System Informacji Przestrzennej <https://steszew.e-mapa.net/>,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, <http://poznan.wios.gov.pl/>,
- Geoserwis GDOŚ <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>,
- Google Maps <https://www.google.pl/maps>,
- Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody GDOŚ, <http://crfop.gdos.gov.pl/>
- Otwarte dane publiczne <https://dane.gov.pl/>.

1.5 Informacje o zawartości dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Zakres informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.). Zgodnie z art. 51 ust. 2 ww. ustawy opracowanie zawiera takie informacje jak:

- zawartość, główne cele projektowanego dokumentu i jego powiązania z innymi dokumentami,
- metody, z których korzystano przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje, które dotyczą przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień

projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,

- możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora lub kierującego zespołem autorów – w przypadku sporządzenia prognozy przez zespół autorów – o spełnieniu wymagań o których mowa w art. 74a ust 2 ww. ustawy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego zespołem oraz imię, nazwisko i podpis członków zespołu autorów,

określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu planu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,

oraz przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres projektowanego dokumentu, czyli zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, został sprecyzowany w art. 10 upzp. Wynika on również z uchwały Nr LIII/371/2022 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew dla działek o nr ewid.: 121, 122, 125, 126, obręb Skrzyńki.

Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przewiduje następujące kierunki dla analizowanego terenu:

- 1) zabudowa usługowa, produkcyjna, składów i magazynów, oznaczone na rysunku zmiany Studium symbolem: **U/P**,
- 2) odnawialne źródła energii – fotowoltaika, oznaczone na rysunku zmiany Studium symbolem: **OZE-F**.

Projekt zmiany Studium powiązany jest z następującymi dokumentami:

- a) Programem ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025 – poprzez realizację celów ochrony środowiska w powiecie poznańskim, którymi są m.in.:

- ochrona jakości powietrza (poprzez m.in. dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii),
 - ochrona wód i ziemi (poprzez zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej),
 - prawidłowa gospodarka odpadami (poprzez nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi),
- b) Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Stęszew na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 – poprzez realizację celów ochrony środowiska w gminie Stęszew, którymi są m.in.:
- ochrona powietrza, ochrona przed hałasem – zapewnienie wysokiej jakości powietrza, redukcja emisji gazów i pyłów, zminimalizowanie uciążliwego hałasu,
 - ochrona wód – zapewnienie odpowiedniej jakości użytkowej wód, racjonalizacja zużycia wody, właściwa gospodarka wodno-ściekowa,
 - ochrona gleb i powierzchni ziemi – zapewnienie odpowiedniej jakości użytkowej gleb, ochrona, przed degradacją,
 - racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych – zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów, wzrost udziału wykorzystywanych zasobów odnawialnych, ochrona zasobów kopalin,
 - ochrona zasobów przyrodniczych – zachowanie zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem ich różnorodności oraz rozwój zasobów leśnych, racjonalna eksploatacja lasów,
 - doskonalenie i racjonalizowanie systemu gospodarki odpadami – zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów, zwiększenie poziomów odzysku,
 - rozwijanie współpracy z Gminami – wspólne działania na rzecz ochrony środowiska,
 - prowadzenie skutecznej akcji edukacyjnej – działania zmierzające do pogłębienia świadomości ekologicznej mieszkańców, gwarantującej powodzenie realizacji wyżej wymienionych działań.
- c) podstawowym opracowaniem ekofizjograficznym na potrzeby projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które podobnie jak niniejsza prognoza, stanowi materiał planistyczny, sporządzany na potrzeby projektu zmiany Studium.

1.6 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Obowiązek przedstawienia w prognozie oddziaływania na środowisko propozycji dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany Studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania został określony w art. 51 ust. 2 lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz.U. 2022 r. poz. 1029 ze zm.). Zgodnie z art. 55 ust. 5 przytoczonej wyżej ustawy, organ opracowujący projekt zmiany Studium, czyli Burmistrz Gminy Stęszew, zobowiązany jest prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego projektu zmiany Studium.

Monitoring to regularne jakościowe i ilościowe pomiary i obserwacje zachodzących zjawisk. W omawianym przypadku wskazane jest, aby monitoring dotyczył przede wszystkim środowiska przyrodniczego. Monitoring środowiska powinien polegać na obserwacji i pomiarach jednego lub kilku składników środowiska przyrodniczego w celu oceny jego stanu i zachodzących w nim zmian oraz prognozowania przyszłych stanów. Istotą monitoringu środowiska powinno być prowadzenie obserwacji i pomiarów przy użyciu wystandaryzowanej aparatury oraz jednolitą metodą, w sposób ciągły, w wielu miejscach i w tym samym czasie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1070 ze zm.): „Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy (...) prowadzenie państwowego monitoringu środowiska, w szczególności:

- a) *opracowywanie i realizacja wieloletnich strategicznych programów państwowego monitoringu środowiska i wykonawczych programów państwowego monitoringu środowiska,*
- b) *gromadzenie informacji o środowisku w zakresie ujętym w programach państwowego monitoringu środowiska,*
- c) *przetwarzanie zgromadzonych informacji o środowisku i dokonywanie ocen stanu środowiska,*
- d) *opracowywanie raportów o stanie środowiska,*
- e) *udział w międzynarodowej wymianie informacji o stanie środowiska, w tym koordynacja współpracy z Europejską Agencją Środowiska, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz. Urz. UE L 126 z 21.05.2009, str. 13)''.*

Jak wskazano w art. 23 ust. 3 ww. ustawy, „Państwowy monitoring środowiska jest podstawowym źródłem danych i informacji o stanie środowiska w Polsce”. Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ) stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o stanie środowiska. Obejmuje on zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych potrzeb wynikających z polityki ekologicznej państwa.

W państwowym monitoringu środowiska są gromadzone dane i informacje o stanie elementów przyrodniczych w zakresie:

- powietrza oraz wpływu zanieczyszczenia powietrza na ekosystemy,
- wód podziemnych i wód powierzchniowych wraz z osadami dennymi, wód przejściowych, a także wód morza terytorialnego, wód wyłącznej strefy ekonomicznej RP i wód przybrzeżnych, w tym dna i skały macierzystej znajdujących się na obszarze tych wód,
- gleby i ziemi,
- klimatu akustycznego,
- promieniowania jonizującego i pól elektromagnetycznych,
- elementów różnorodności biologicznej, w tym lasów, siedlisk przyrodniczych i gatunków.

Organem prowadzącym Państwowy Monitoring Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko, wynikającego z realizacji planów, możliwe jest wykorzystanie stosownie do potrzeb istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania. W związku z tym monitoring skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie opierać się na monitoringu realizowanym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Szczególną uwagę, w zakresie badań oddziaływania na środowisko w wyniku ustaleń projektu zmiany Studium, należy zwrócić na stan jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby, poziom hałasu i promieniowania elektromagnetycznego. W celu realizacji zadań wynikających z Państwowego Monitoringu Środowiska zaleca się m.in. wykonywanie badań wskaźników charakteryzujących poszczególnych komponentów środowiska, prowadzenie obserwacji elementów przyrodniczych, gromadzenie i analizę wyników badań i obserwacji, pozyskiwanie informacji o presjach na elementy środowiska, ocenę stanu i trendów zmian jakości poszczególnych elementów środowiska, wskazanie obszarów z przekroczeniami standardów jakości środowiska, wykonywanie analiz przyczynowo-skutkowych oraz opracowywanie zestawień i raportów, a także ich udostępnianie. Wyniki PMŚ, na podstawie których zostanie wykonana analiza i ocena stanu elementów środowiska, będą odnosić się do terenu projektu zmiany Studium. Monitoring może być wykonany również w oparciu o indywidualne zamówienia, w ramach realizacji warunków decyzji.

Kolejną formą monitoringu będzie kontrola oraz ocena czy teren opracowania jest wyposażony w infrastrukturę techniczną zgodnie z zapisami projektu zmiany Studium.

Ponadto, monitoring będzie związany z wydawaniem pozwoleń na budowę. Analizie i ocenie poddana będzie zgodność planowanych rozwiązań z obowiązującymi miejscowymi planami – i co się z tym wiąże ze studium – lub wydanymi decyzjami o warunkach zabudowy. Przeprowadzona zostanie również inwentaryzacja powykonawcza.

Częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień projektu zmiany Studium będzie dostosowana do częstotliwości prowadzenia monitoringu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Proponuje się dokonywania ww. monitoringu co dwa lata w oparciu o powyższy monitoring. Kontrola związana z wydawaniem pozwoleń na budowę będzie przeprowadzana w zależności od składanych wniosków o pozwolenie na budowę.

Co ważne, szczegółowe określenie częstotliwości monitoringu jest trudne do określenia z uwagi na fakt, że uchwalenie zmiany Studium nie oznacza natychmiastowej realizacji jego ustaleń, ponieważ nierzadko jest to długi proces, uzależniony od możliwości inwestycyjnych czy struktury własności gruntów. Częstotliwość powinna być uzależniona od aktualnych potrzeb i stopnia realizacji inwestycji przewidzianych w zmianie Studium.

Podsumowując, analiza jakości poszczególnych komponentów środowiska powinna dotyczyć:

- wód powierzchniowych i podziemnych: liczby i szczelności zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, kontroli systemu wodociągowego w celu zminimalizowania ewentualnych strat wody, weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych, przeprowadzania okresowych kontroli dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiornika bezodpływowego, w tym częstotliwości jego opróżniania oraz sposobu zagospodarowania i częstotliwości usuwania osadów ściekowych z przydomowych oczyszczalni ścieków;
- powietrza i klimatu akustycznego: rodzaj wykorzystywanego ogrzewania (niskoemisyjność stosowanych rozwiązań), pomiarów poziomu hałasu;
- gleb: badania pod kątem ich zanieczyszczenia (głównie środkami ochrony roślin), występowania „dzikich” wysypisk śmieci, ocena prawidłowości gospodarowania odpadami zgodnie z przepisami obowiązującymi na terenie gminy;
- fauny i flory: realizacja terenów zieleni, zachowanie istniejących wartościowych zadrzewień, kontrola stanu zagospodarowania terenów zieleni, w celu wyeliminowania ich zabudowywania.

Proponuje się, aby ww. elementy podlegały badaniom minimum raz dwa razy w roku (na wiosnę oraz jesienią) – zgodnie z przyjętym schematem czasowym badań przez organy inspekcyjne. Analiza wpływu zapisów zmiany studium i jego realizacji na środowisko, ład przestrzenny oraz zdrowie człowieka powinna opierać się na przeprowadzeniu wizji lokalnej i inwentaryzacji obszaru analizowanego. Weryfikacja istniejącego stanu wykorzystania terenu oraz opis jego wpływu na otoczenie pozwoli określić i ocenić ewentualne niekorzystne działania na środowisko, a także przewidzieć w jakim kierunku będą zachodzić dalsze zmiany w środowisku. Wizję terenową powinno się także wzbogacić o wiedzę z innych dostępnych źródeł. Monitorowanie realizacji postanowień studium powinno obejmować także: analizę i ocenę działań podejmowanych na obszarach wrażliwych i występowania potencjalnych konfliktów. Monitoring może się odbywać również w oparciu o dostępne materiały kartograficzne i fotograficzne.

1.7 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Nawiązując do art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. d ustawy ooś, w prognozie oddziaływania na środowisko przedstawia się informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzoną w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz.U. 1999 r. poz. 1110), oddziaływanie transgraniczne to

„jakiegokolwiek oddziaływanie, nie mające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony”. Natomiast poprzez oddziaływanie rozumie się „jakiegokolwiek skutek planowanej działalności dla środowiska z uwzględnieniem: zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, flory, fauny, gleby, powietrza, wody, klimatu, krajobrazu i pomników historii lub innych budowli albo wzajemnych oddziaływań między tymi czynnikami; obejmuje ono również skutki dla dziedzictwa kultury lub dla warunków społeczno- gospodarczych spowodowane zmianami tych czynników”. Z kolei pojęcie planowanej działalności należy rozumieć jako każdą działalność lub każdą większą zmianę działalności będącą przedmiotem decyzji właściwego organu, zgodnie z mającą zastosowanie procedurą krajową.

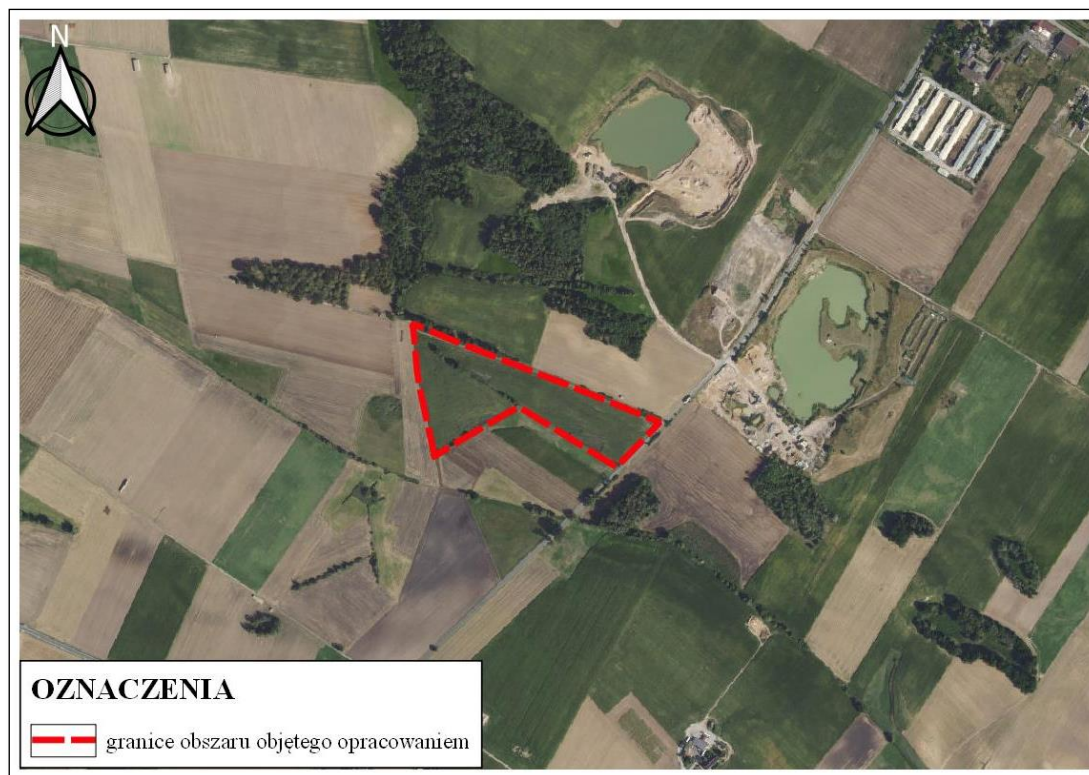
Na uwagę zasługuje okoliczność, iż dopiero możliwość wystąpienia kwalifikowanej formy oddziaływania, czyli o charakterze znaczącym, stanowi przesłankę wdrożenia procedury. O wszczęciu procedury rozstrzyga organ właściwy do wydania decyzji tj. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, jako organ właściwy, jest odpowiedzialny za wykonanie zadań określonych w Konwencji z Espoo . Konwencja ta w załączniku I zawiera wykaz przedsięwzięć, dla których przeprowadzenie procedury w sprawie transgranicznego oddziaływania jest obligatoryjne tj. m.in. rafinerie ropy naftowej, elektrownie jądrowe i inne reaktory jądrowe, duże instalacje do wstępnego wytopu żeliwa i stali oraz do produkcji metali nieżelaznych. Natomiast załącznik III wskazuje ogólne kryteria wspomagające określenie znaczenia dla środowiska rodzajów działalności niewymienionych w załączniku I. Załącznik wymienia kryterium wielkości przedsięwzięcia, jego lokalizacji tj. czy planowana działalność jest zlokalizowana na obszarze lub w pobliżu obszaru o szczególnej wrażliwości lub o szczególnym znaczeniu dla środowiska (takim jak obszary wodno-błotne podlegające Konwencji ramsarskiej, parki narodowe, rezerwy przyrody, tereny będące miejscem szczególnego naukowego zainteresowania lub tereny ważne z punktu widzenia archeologii, kultury lub historii), jak również gdy planowana działalność zlokalizowana jest w miejscu, w którym właściwości planowanej działalności mogłyby mieć znaczący wpływ na ludność, czy planowana działalność wykazuje szczególnie złożone i potencjalnie szkodliwe skutki, w tym powodujące poważne oddziaływania na ludzi lub na cenne gatunki i organizmy zagrożające istnieniu lub potencjalnemu użytkowaniu narażonego obszaru oraz powodujące dodatkowe obciążenia, które przekraczają graniczną wytrzymałość środowiska. Należy mieć też na uwadze, iż inna lokalizacja niż w obszarze przygranicznym nie wyklucza konieczności przeprowadzenia procedury.

Z uwagi na znaczne oddalenie obszaru analizowanego od granic państwa, ustalenia dla terenu objętego projektem zmiany Studium nie będą powodować transgranicznych oddziaływań na środowisko.

2. Istniejący stan środowiska

2.1 Położenie i zagospodarowanie terenu

Obszar objęty opracowaniem znajduje się we wsi Skrzyńki w rejonie ulicy Skrzyneckiej, w gminie Stęszew, w powiecie poznańskim, w województwie wielkopolskim. Teren objęty projektem zmiany Studium jest w całości wykorzystywany rolniczo. W sąsiedztwie znajdują się głównie tereny użytkowane rolniczo oraz lasy, a także dwie żwirownie.

Ryc. 3. Położenie terenu opracowania na tle ortofotomapy

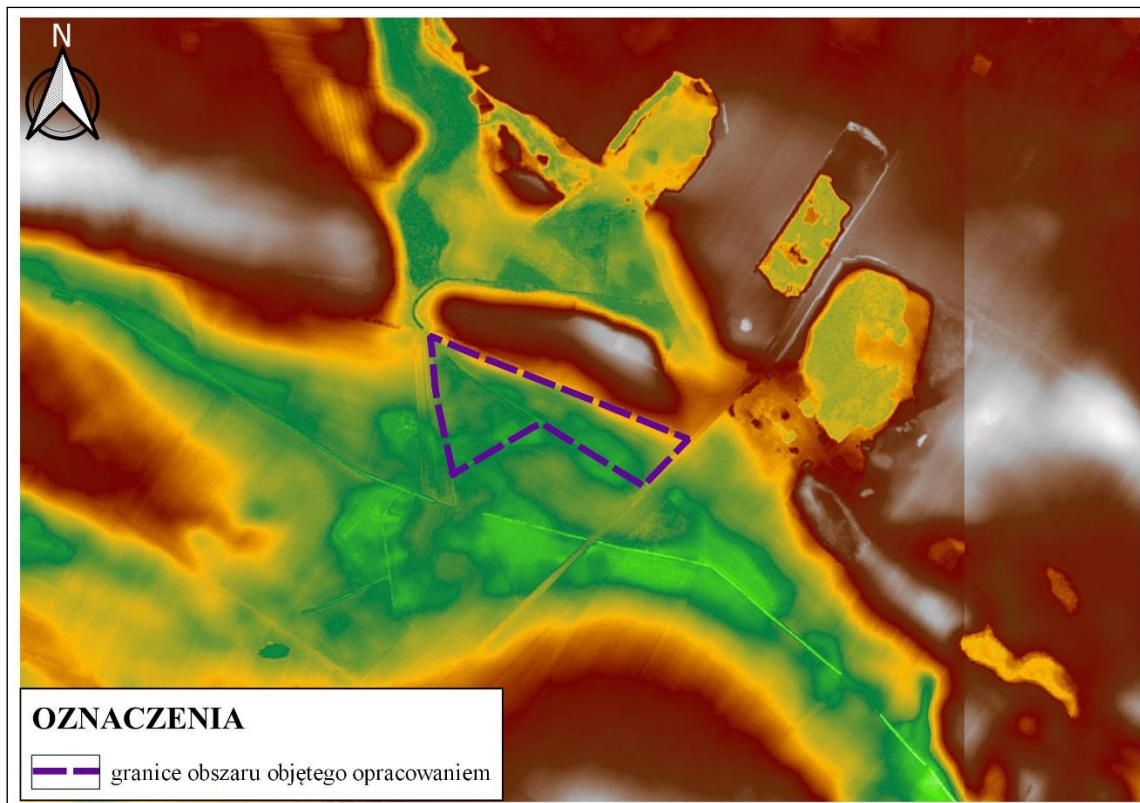
Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoportal.gov.pl – usługa sieciowa WMS

2.2 Rzeźba terenu

Gmina Stęszew znalazła się w zasięgu ostatniego z plejstocenijskich zlodowaceń, zlodowacenia północnopolskiego, dlatego jej krajobraz jest krajobrazem młodogłacialnym z wyraźnie widocznymi formami rzeźby polodowcowej. Dominującą na obszarze gminy Stęszew formą ukształtowania terenu jest płaska a miejscami falista wysoczyzna morenowa zbudowana z glin i pisaków moreny dennej, którą rozcinają liczne rynny polodowcowe wyrzeźbione przez wody płynące pod lądolodem. Utworzone w rynnach jeziora rynnowe są długie, wąskie, głębokie i o stromych brzegach. Często tworzą ciągi, które wyznaczają przebieg dawnych rynien. Najwyraźniej równinę moreny dennej przecina rynna glacialna wypełniona jeziorami, obniżająca się od Tomic od rzędnej 75,0 m n.p.m. przez Stęszew do 70,0 m n.p.m. w Łodzi i 65,0 m n.p.m. w obrębie J. Dymaczewskiego.¹

Według podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego badany obszar zlokalizowany jest w granicach prowincji Niziny Środkowoeuropejskiej, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, makroregionu Pojezierze Wielkopolskie i mezoregionu Wysoczyzna Grodziska. Pojezierze Wielkopolskie charakteryzuje się występowaniem procesu stepowienia i dużą ilością jezior.

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew

Ryc. 4. Ukształtowanie terenu objętego opracowaniem
źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoportal.gov.pl – usługa sieciowa WMS

2.3 Podłoże, gleby i surowce mineralne

Gmina Stęszew pod względem geologicznym znajduje się w obrębie monokliny przedsudeckiej zbudowanej z wapieni, iłowców, mułowców i margli z pokładami gazu ziemnego wieku permского i mezozoicznego. Utwory trzeciorzędu zalegają na mezozoicznych marglach i są reprezentowane przez oligoceńskie piaski i ropy, mioceńską fację burowęglowa (piaski i ropy z warstwami węgla brunatnego) i plioceńskie ropy poznańskie. ropy te o miąższości 10–20 m budują strop trzeciorzędu, którego rzędne wahają się w granicach 2 m n.p.m. (Srocko Małe) do 10–20 m n.p.m. w podłożu wielkopolskiej doliny kopalnej, 24 m n.p.m. w podłożu Skrzynek poza doliną kopalną i do 34 m n.p.m. w podłożu pradoliny (Piotrowo).²

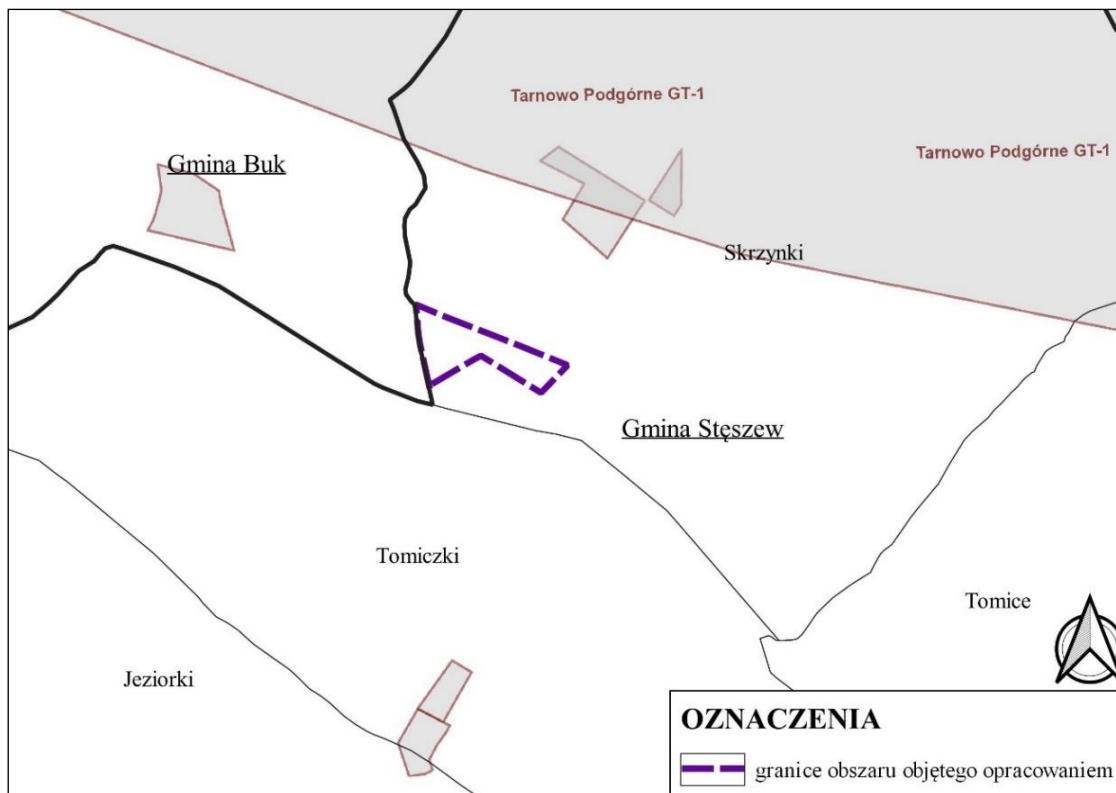
Na obszarze objętym projektem zmiany Studium nie znajdują się złoża surowców mineralnych, obszary górnicze ani tereny górnicze, natomiast w sąsiedztwie występują: udokumentowane złoża surowców, wybilansowane złoża, obszary górnicze oraz tereny górnicze.

W promieniu 1 km od obszaru objętego opracowaniem znajdują się złoża:

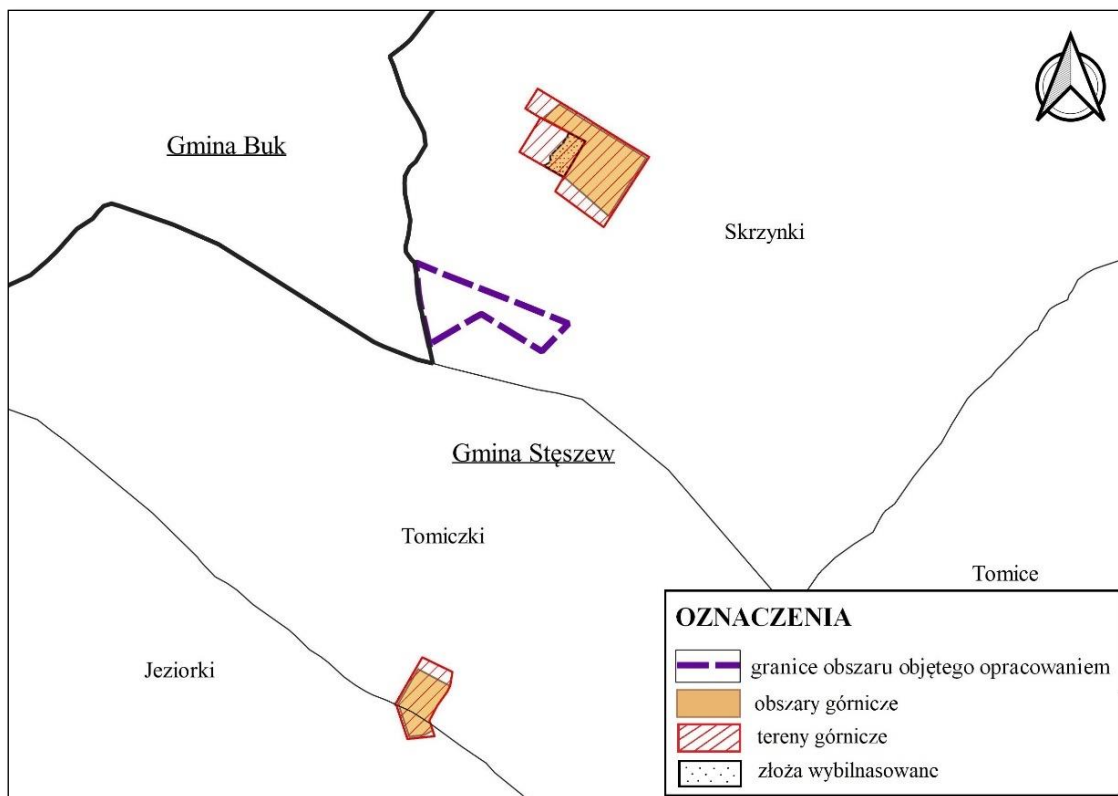
- wód termalnych o nazwie „Tarnowo Podgórne GT-1”, obręb Skrzyńki, gmina Stęszew,
- piasku i żwiru o nazwie „Skrzyńki GS”, obręb Skrzyńki, gmina Stęszew,
- piasku i żwiru o nazwie „Skrzyńki Bel-Wah”, obręb Skrzyńki, gmina Stęszew,
- piasku i żwiru o nazwie „Tomiczki MG II”, obręb Tomiczki, gmina Stęszew,
- piasku i żwiru o nazwie „Tomiczki MG”, obręb Tomiczki, gmina Stęszew,
- piasku i żwiru o nazwie „Otusz BDX”, obręb Otusz, gmina Buk.

Poza tym na terenie obrębu Skrzyńki znajduje się wybilansowane złożo kruszyw naturalnych o nazwie „Skrzyńki D-S”.

² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew

Ryc. 5. Udokumentowane złoża surowców występujących w sąsiedztwie
źródło: opracowanie własne na podstawie usługi sieciowej WMS publikowanej przez Państwowy Instytut Geologiczny

Ryc. 6. Granice obszarów i terenów górniczych oraz złóż wybilansowanych występujących w sąsiedztwie
źródło: opracowanie własne na podstawie usługi sieciowej WMS publikowanej przez Państwowy Instytut Geologiczny

Na obszarze opracowania, na podstawie hydrograficznej mapy Polski, zidentyfikowano grunty tj.: piaski i skały lite silnie uszczelnione o średniej przepuszczalności oraz grunty organiczne o zmiennej przepuszczalności.

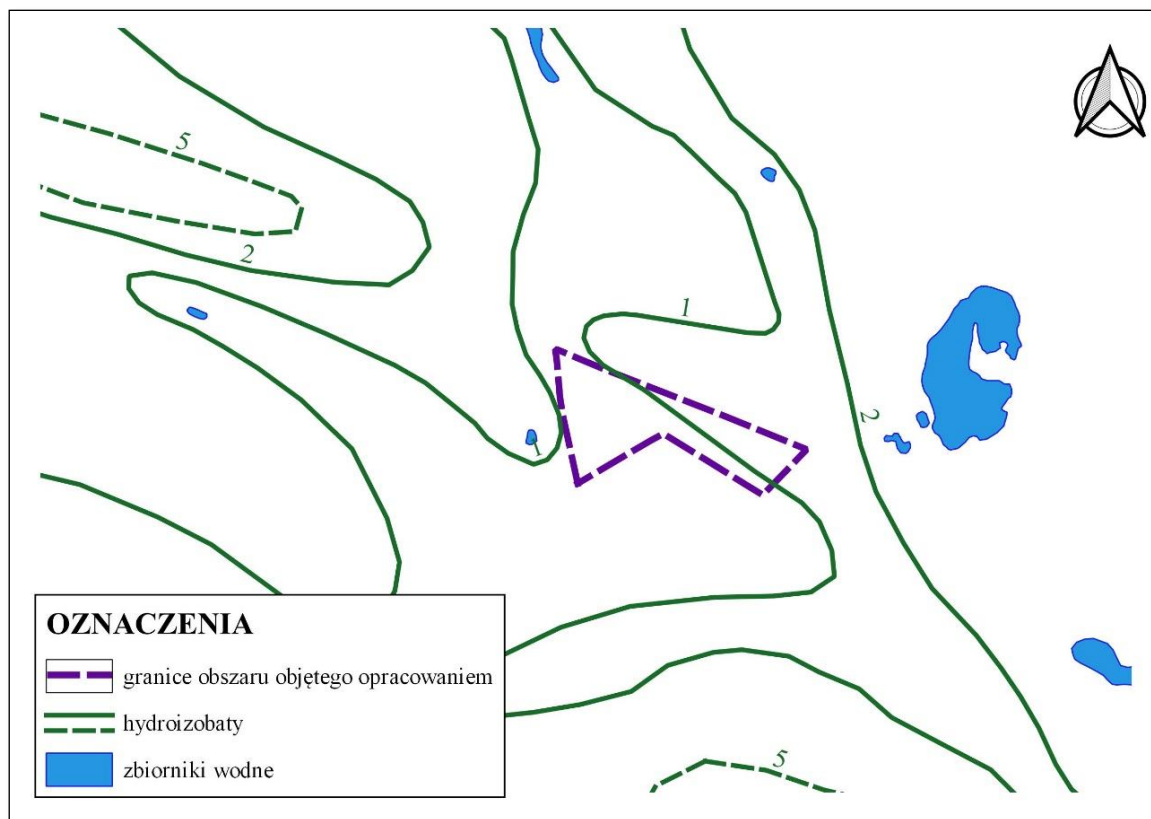
Zgodnie z pismem Starosty Poznańskiego jako organu ochrony środowiska w zakresie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, przedmiotowy teren nie został ujęty w „Aktualizacji rejestru terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi na terenie powiatu poznańskiego”, jako teren potencjalnie zagrożony ruchami masowymi lub osuwiskami.

2.4 Wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z podziałem hydrogeologicznym Polski, omawiany obszar znajduje się na terenie dorzecza rzeki Odry, w regionie wodnym Warty. Na omawianym obszarze brak cieków i zbiorników wodnych. Na południowy zachód od obszaru objętego zmianą studium, w odległości ok. 800 m, przepływa ciek wodny będący dopływem Mogilnicy Wschodniej. Poza tym w bezpośrednim sąsiedztwie planu istnieją dwa zbiorniki wodne, a jedno z nich jest uznany za użytek ekologiczny jako śródpolne oczko wodne.

Zgodnie z pismem Starosty Poznańskiego jako organu administracji geologicznej w zakresie udokumentowanych zasobów złóż kopalin i wód podziemnych na terenie opracowania brak jest ujęć wód podziemnych, w związku z tym teren opracowania znajduje się poza strefami ochronnymi ujęcia wód podziemnych.

Teren opracowania znajduje się częściowo pomiędzy hydroizobatami o przebiegu o wartości 1, co oznacza, że głębokość od powierzchni terenu do zwierciadła wody może wynosić do 1 m, a częściowo pomiędzy hydroizobatami o wartości 1 i 2, co oznacza, że głębokość od powierzchni terenu do zwierciadła wody może wynosić od 1 m do 2 m.

Ryc. 7. Uwarunkowania wodne na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie
źródło: opracowanie własne na hydrograficznej mapy Polski

Na podstawie map zagrożenia powodziowego stwierdzono, że teren objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 ze zm.), w tym:

- na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%),
- na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%).

Ponadto teren objęty analizą nie znajduje się w obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%).

Teren projektu planu znajduje się poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Obszar opracowania znajduje się na terenie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych o nazwie Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej (PLRW6000161856849). Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej charakteryzuje się typem potoku nizinnego lessowego lub gliniastego. Jej stan został zidentyfikowany jako zły, a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożone. Wyznaczono derogacje czasowe, czyli odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych w stosunku do danej części wód: przedłużenie terminu osiągnięcia celów z uwagi na brak możliwości technicznych. Termin osiągnięcia dobrego stanu wyznaczono na 2027 rok. W zlewni JCWP występuje presja rolnicza oraz komunalna. W programie działań zaplanowano przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP, co pozwoli szczegółowo rozpoznać a w rezultacie ograniczyć presję, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu.

Dla JCWP o nazwie Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej określono takie cele środowiskowe jak:

- osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego,
- osiągnięcie dobrego stanu chemicznego (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. 2016 poz. 1967).

W „Ocenie stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu” w 2019 r. dla JCWP o nazwie Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej sklasyfikowano zły potencjał ekologiczny, z kolei w 2021 roku sklasyfikowano stan chemiczny poniżej dobrego, co pozwoliło ocenić stan jcwp jako zły stan wód.

W „Klasyfikacji wskaźników jakości jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2021-tabela” dla badanej JCWP nie dokonano klasyfikacji i oceny stanu, a jedynie klasyfikację dwunastu wybranych wskaźników jakości wód w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej z grupy wskaźników chemicznych charakteryzujących występowanie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Dla jedenastu wskaźników określono klasę 1, jedynie dla niklu i jego związków klasę >1.

Obszar opracowania należy do Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 60 (JCWPd nr 60), których stan ilościowy i chemiczny jest dobry. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrażona.

Celami środowiskowymi wyznaczonymi dla JCWPd nr 60 są:

- utrzymanie dobrego stanu chemicznego,
- utrzymanie dobrego stanu ilościowego (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. 2016 poz. 1967).

Z mapy stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary, zamieszczonej na stronie monitoringu jakości wód podziemnych prowadzonej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, stan chemiczny i ilościowy w 2019 r. dla danej JCWPd określono jako dobry.

Dla obszaru objętego niniejszą zmianą Studium najbliższymi punktami pomiarowo-kontrolnymi są punkty:

- nr 1279 zlokalizowany w Buku (gmina Buk) na terenie zabudowy miejskiej luźnej w odległości ok. 4,5 km,
- nr 1282 zlokalizowany w miejscowości Dakowy Suche (gmina Buk) na terenie zabudowy wiejskiej, w odległości ok. 6,5 km.

Wyniki badań końcowej klasy jakości wody według danych z 2020 roku dla punktów zlokalizowanych w promieniu do 25 km przedstawiono w tabeli 1. W roku 2021 nie przeprowadzono badań dla danej JCWPd.

Tab. 1. Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych w sąsiedztwie analizowanego terenu wg danych z 2020 r.

Nr punktu	Miejscowość	Gmina	Użytkowanie terenu	Końcowa klasa jakości	
1278	Kalwy	Buk	grunty orne	IV	wody niezadawalającej jakości
1279	Buk	Buk	zabudowa miejska luźna	III	wody zadowalającej jakości
1282	Dakowy Suche	Buk	zabudowa wiejska	III	wody zadowalającej jakości
2615	Mosina	Mosina	lasy	III	wody zadowalającej jakości
91278	Kalwy	Buk	grunty orne	III	wody zadowalającej jakości

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań opublikowanych na stronie <https://mjwp.gios.gov.pl>

Ocena stanu wód podziemnych prowadzona jest na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2148). Zgodnie z rozporządzeniem:

- klasa III to wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka,
- klasa IV to wody niezadawalającej jakości, w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub wskazują na wyraźny wpływ działalności człowieka.

Obszar nie jest usytuowany w rejonie głównych zbiorników wód podziemnych.

2.5 Klimat lokalny

Według podziału na regiony klimatyczne Polski wg A. Wosia, obszar poddany analizie zlokalizowany jest w regionie XV – Środkowopolskim. Teren ten charakteryzuje się bardzo dużą liczbą dni w roku z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną, ale bez opadu.

Institut Meteorologii i Gospodarki Wodnej na swoim serwisie internetowym udostępnia dane na temat klimatu dla wielolecia 1991-2020. Teren objęty projektem zmiany Studium znajduje się w strefie występowania jednych z najwyższych wartości średniej temperatury powietrza – od 9°C do 10°C. Dla wielolecia występowała tam jedna z najwyższych temperatur maksymalnych powietrza, czyli powyżej 28°C. Z kolei temperatura minimalna wynosiła -7°C do -8°C, co w porównaniu do reszty kraju jest wartością nieco powyżej średniej. Usłonecznienie na przedmiotowym obszarze wynosiło powyżej 1850 godzin w roku, co jest jedną z najwyższych wartości w Polsce. Średnia suma opadu była jedną z najniższych w Polsce i wynosiła 500-550 mm.

2.6 Jakość powietrza atmosferycznego, w tym klimatu akustycznego

Stopień zanieczyszczenia powietrza

„Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021” ukazująca ocenę jakości powietrza dla strefy wielkopolskiej, wykazała, że:

- a) pod kątem ochrony zdrowia ludzi:
 - dla poziomu dopuszczalnego dla: dwutlenku siarki, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu, niklu wszystkie strefy zaliczono do klasy A.
 - dla pyłu zawieszonego PM10 strefa wielkopolska uzyskała klasę C.
 - dla stref pyłu zawieszonego PM 2,5 strefa wielkopolska uzyskała klasę C1.
 - dla strefy wielkopolskiej stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu – strefę zaliczono do klasy C.
- b) pod kątem ochrony roślin:
 - nie wystąpiły przekroczenia dla dopuszczalnego poziomu dwutlenku azotu, dwutlenku siarki oraz ozonu.

Dla strefy wielkopolskiej opracowano „Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej” uchwalony uchwałą Nr IX/68/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. oraz „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” uchwalony uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.

Klimat akustyczny

Na stopień zanieczyszczenia hałasem obszaru objętego 9. zmianą Studium wpływa komunikacja drogowa. Obszar zmiany Studium sąsiaduje z drogą powiatową nr 2500P relacji Niepruszewo-Otuszy-Skrzyńki-Tomiczki. Droga ta posiada klasę drogi zbiorczej o nawierzchni bitumicznej, dla której w 2015 roku na odcinku Skrzyńki (ul. Dworcowa) – Tomiczki średniodobowy ruch wyniósł 1896 poj./dobę. Odcinek ten nie jest zaliczany do odcinków dróg powiatowych o największym natężeniu ruchu.

Teren projektu zmiany Studium jest użytkowany rolniczo. Nowe obszary przemysłowe, które powstaną w wyniku zmian wprowadzanych projektowanym dokumentem, mogą wpływać na generowanie uciążliwości akustycznych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ruchem komunikacyjnym pojazdów obsługujących obiekty.

2.7 Krajobraz przyrodniczy i kulturowy

Teren objęty projektem jest użytkowany rolniczo. W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się dwie zwirownie, poza tym tereny użytkowane rolniczo oraz lasy.

Krajobraz jako pojęcie zostało zdefiniowane i jest wykorzystywane zarówno przez przedstawicieli nauk przyrodniczych, geograficznych, jak i architektów, w tym architektów krajobrazu.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przez krajobraz należy rozumieć „postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka.”

Jedną z pierwszych definicji krajobrazu, zastosowaną wówczas do badań przyrodniczych, sformułował A. Humboldt w połowie XIX w., stwierdzając, że "krajobraz to całościowa charakterystyka regionu Ziemi". Podejście to kontynuował L.S. Berg, który pół wieku później sprecyzował iż: „krajobraz to obszar o swoistym, sobie tylko właściwym zespole podstawowych komponentów geograficznych: klimatu, rzeźby terenu, gleb, świata roślin i zwierząt”. Natomiast C. Troll w 1939 r. definiował "krajobraz jako całość obejmującą geosferę, biosferę i noosferę, czyli sferę rozumu, zwaną też antroposferą" (Chmielewski 2008). Do dnia dzisiejszego

definicje te ewoluowały i w zależności od dziedziny nauki są formułowane odmiennie. Geograficzne ujęcie krajobrazu przywołuje Myga-Piątek (2001), która powtarza definicję J. Kondrackiego i A. Richlinga, stwierdzającą, iż "krajobraz to część epigeosfery stanowiąca złożony przestrzennie geokompleks o swoistej strukturze i wewnętrznych powiązaniach". W 2007r. Myga-Piątek próbę zdefiniowania krajobrazu podjęła z punktu widzenia geografa, stwierdzając iż "Krajobraz kulturowy tworzy historycznie ukształtowany fragment przestrzeni geograficznej, powstały w wyniku zespolenia oddziaływań środowiskowych i kulturowych, tworzących specyficzną strukturę, która objawia się regionalną odrębnością, postrzeganą jako swoista fizjonomia. Obecna postać krajobrazu w każdym miejscu Ziemi stanowi rezultat długotrwałego rozwoju, a jego charakter (określony przez jego strukturę i funkcję) nie tworzy ostatecznego stadium, lecz reprezentuje chwilowy stan, podlegający zmianom w kolejnych epokach historycznych" (Myga -Piątek, 2007). Podejście architektoniczne reprezentuje J. Bogdanowski, który zdefiniował iż "Krajobraz to fizjonomia powierzchni ziemi będąca syntezą elementów przyrodniczych i działalności człowieka" (Bogdanowski 1979). Nieco później określił iż: „krajobraz traktowany jest jako świadectwo i „surowy weryfikator” poczynań planistyczno-przestrzennych (...) (J. Bogdanowski 2001). Jest to jedna z najczęściej używanych definicji. J. Bogdanowski zauważał, iż krajobraz nie jest odbierany przez człowieka, jako całość, ale poprzez wiele widoków, które mogą się znacznie różnić od siebie, w zależności np. od warunków pogodowych, pory dnia i roku. Nie zajmował się szczegółowo warunkami percepcji, ale treścią oraz formą samych widoków. (Polska 2011). Natomiast K.L. Toeplitz definiuje krajobraz w ujęciu przestrzennym jako „oblicze powierzchni ziemi lub jej części, będące syntezą wszystkich elementów przyrodniczych (głównie rzeźby terenu, wody, warunków klimatycznych, świata roślinnego i zwierzęcego) i działalności ludzkiej, pozostających we wzajemnym stosunku i oddziaływaniu” (Toeplitz 1969).

Można też posłużyć się definicją krajobrazu, zawartą w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, która została podpisana we Florencji 20 października 2000r., (przez Polskę została ratyfikowana 27 września 2004 roku, weszła w życie 1 stycznia 2005r.). Europejska Konwencja Krajobrazowa definiuje krajobraz jako „fragment powierzchni ziemi postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i antropogenicznych”.

Podsumowaniem współczesnego ujęcia krajobrazu jest określenie E. Raszei: "Krajobraz jest bowiem w swojej istocie terminem wieloznacznym, płaszczyzną łączącą dorobek wielu dyscyplin" (Raszeja 2013).

Obszar analizowany stanowi głównie krajobraz kulturowy rolniczy. Analizowany teren jest płaski, nizinny. Na obszarze opracowania brak cieków i zbiorników wodnych. W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się dwie żwirownie oraz śródpolne oczko wodne, znajdujące się na terenie działki nr ewid. 138/1, obręb Skrzyżki, które od 2001 r. uznane jest za użytek ekologiczny.

Dla analizy cech zachowanego krajobrazu wykorzystano metodę jednostek architektoniczno-krajobrazowych JARK wg. J. Bogdanowskiego (1999). Podstawą tej metody jest podział terenu, pod względem jego cech, którymi są: ukształtowanie terenu, pokrycie (szata roślinna, budownictwo, ew. inżynieria, etnografia) oraz dane historyczne. Na tej podstawie wyodrębnia się obszary, zwane jednostkami. Każda z tych jednostek posiada swą charakterystykę, którą można zakodować, podając informacje ogólne i szczegółowe. Po nałożeniu na siebie otrzymanych map jednostek wydzielonych dla każdej cechy powstaje mapa jednostek architektoniczno-krajobrazowych (JARK). Mozaika obszarów JARK jest zapisem (zakodowanym cyframi) rzeczywistego, względnie obiektywnego, stanu krajobrazu. Jest to zasób krajobrazu. Po ustaleniu tego zasobu, jednostki są poddane waloryzacji. Waloryzację można przeprowadzić różnymi metodami, od najprostszycch wrażeniowych po skomplikowane punktacyjne. Wg J. Bogdanowskiego, w praktyce najlepszą metodą jest metoda hierarchiczna, polegająca na przyporządkowaniu każdej jednostki do typu krajobrazu. Ponadto należy określić wartość elementów w obrębie jednostek, a odpowiednie zagęszczenie elementów w obrębie jednostki krajobrazowej o określonym dla niej znaczeniu umożliwia ocenę danego

obszaru wg przyjętej skali, np. jako specjalnie wartościowego, eksponowanego, zdegradowanego. (Bogdanowski 1999r.).

Po wykonaniu wyżej określonych prac, obszary planu wraz z otaczającymi terenami zainwestowanymi zakwalifikowano do jednej jednostki architektoniczno-krajobrazowej.

Zasoby krajobrazu tworzą elementy przyrodnicze oraz elementy kulturowe.

Elementy przyrodnicze występujące na obszarze badań to:

1. ukształtowanie terenu: teren nizinny
2. pokrycie terenu: pola uprawne, śródpolne oczko wodne (użytek ekologiczny), lasy, zadrzewienia śródpolne, nieutwardzone drogi, żwirownie, zbiornik wodny na terenie żwirowni.

Element kulturowy to: brak.

Obszar planu leży w granicach krajobrazu otwartego. Na obszarze projektu planu nie występują dominanty.

W sąsiedztwie analizowanego obszaru znajdują się dwie żwirownie i dwa zbiorniki wodne. Jeden z tych zbiorników uznany został za użytek ekologiczny. Brak zabudowy w promieniu 500 m.

Na obszarze objętym projektem nie zewidencjonowano obiektów zabytkowych podlegających ochronie konserwatorskiej na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie i opiece nad zabytkami.

2.8 Fauna i flora, różnorodność biologiczna

Przedmiotowy teren na obszarach rolnych pokryty jest roślinnością. Zieleń zajmuje praktycznie całą powierzchnię obszaru analizy.

Fauna miejscowa reprezentowana jest głównie przez pospolite gatunki przystosowane do występowania w środowisku śródpolnym. Do pospolitych gatunków przystosowanych do występowania w środowisku śródpolnym można zaliczyć jeża zachodniego, kreta, ryjówkę aksamitną, ryjówkę malutką, mysz zaroślową oraz mysz zielną oraz gatunki ptaków wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2380). Przedmiotowy obszar zlokalizowany jest w sąsiedztwie użytku ekologicznego na działce o nr ew. 138/1, który stanowi śródpolne oczko wodne. Zatem istnieje duże prawdopodobieństwo, iż na terenie analizowanym oraz w jego sąsiedztwie mogą występować obiekty chronione oraz gatunki roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2380), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), a także gatunków z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) — tzw. Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków zagrożonych wyginięciem (np. znajdujące się na krajowej bądź regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie.

Różnorodność biologiczna na obszarze opracowania jest zróżnicowana. Wpływ na to ma występowanie terenów pól uprawnych oraz występującej na nich roślinności.

2.9 Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Przedmiotowy teren nie jest objęty obowiązującymi miejscowymi planami. W dotychczas obowiązującym studium teren przeznaczony jako obszary rolnicze.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu większość analizowanego obszaru w dalszym ciągu będzie użytkowana rolniczo. W wyniku przeprowadzanych zabiegów rolniczych mogą zachodzić niekorzystne zmiany w środowisku. Postępująca chemizacja rolnictwa i niewłaściwe, nadmierne

stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin będzie powodować zakwaszanie gleb, co z kolei prowadzić będzie do pogorszenia ich właściwości chemicznych i fizycznych. Niekorzystne oddziaływanie nie dotyczy tylko gleb, ale także wód. Wymywanie nawozów sztucznych i pestycydów będzie skutkowało zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych. Prowadzić będzie także do eutrofizacji wód. Wykorzystanie rolnicze gruntów wpływa również na erozję gleb. Erozji wietrznej zapobiegać będzie można poprzez tworzenie osłon przed wiatrem na polach uprawnych, czyli tworzenie miedz i zadrzewień śródpolnych, np. rzędowych, pasowych czy kępowych. Natomiast intensywne użytkowanie ciężkich pojazdów rolniczych prowadzić będzie do utwardzenia pokrywy glebowej.

Zagrożenia dla środowiska w wyniku dalszego użytkowania terenu w dotychczasowy sposób, mogą być związane np. z nieprawidłowym gromadzeniem odpadów.

Badany obszar nie podlega ustaleniom obowiązującego miejscowego planu, w związku z tym na ten teren mogą zostać wydane decyzje o warunkach zabudowy. W wyniku wydanych decyzji teren ten zostanie przekształcony antropogenicznie, powstaną nowe tereny zabudowane kosztem powierzchni biologicznie czynnej.

3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Nie przewiduje się, by teren projektu zmiany Studium był objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, zatem odstąpiono od określenia istniejącego stanu środowiska dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie

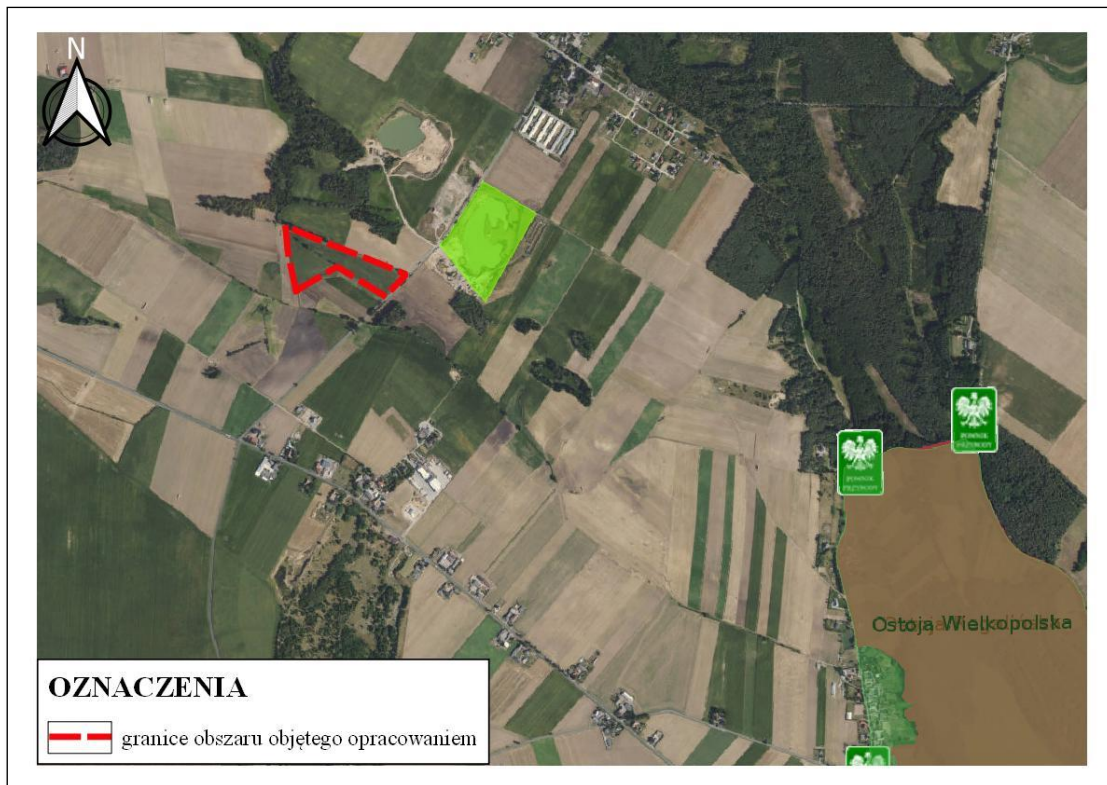
Na terenie objętym projektem zmiany Studium zidentyfikowano następujące istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu.

Jednolite Części Wód Powierzchniowych o nazwie Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej charakteryzują się złym stanem wód. W związku z tym konieczne jest m.in. prowadzenie odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej na obszarze analizy, zgodnej z przepisami odrębnymi.

Na analizowanym terenie nie występują formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz.U. 2022 r. poz. 916 ze zm.).

W najbliższym sąsiedztwie znajduje się użytek ekologiczny obejmujący śródpolne oczko wodne zlokalizowane na działce o nr ewid. 138/1.

Z uwagi na obszary chronione, należy podejmować takie działania, które nie będą negatywnie na nie wpływać. Nie przewiduje się, aby ustalenia projektu zmiany Studium miały mieć negatywny wpływ na ww. tereny chronione.

Ryc. 8. Obszary ochrony w sąsiedztwie obszaru opracowania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji zamieszczonych na stronie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Projekt zmiany Studium jest zgodny z zasadami i celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Szczebel międzynarodowy

Do ważnych dokumentów traktujących o ochronie środowiska o randze międzynarodowej, istotnymi z punktu widzenia projektu planu, są konwencje międzynarodowe.

Nazwa dokumentu	Cel ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany studium
Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, Rio de Janeiro 1992 r. (Dz. U. z 1996 r., Nr 53, poz. 238)	zapobieganie zmianom klimatu poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych do atmosfery	– „Zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci energetycznej z dopuszczeniem wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym powyżej 500kW”;
Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, Kioto 1997 r. (Dz. U. z 2005 r., Nr 203, poz. 1684)		– „Zaopatrzenie w energię ciepłą ze spalania paliwa płynnego, gazowego lub stałego, za pomocą urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności cieplnej i niskiej emisji zanieczyszczeń oraz z urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym powyżej 500kW”
Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości	ograniczanie i stopniowe zmniejszanie i zapobieganie	

(Konwencja Genewska), Genewa 1979 r. (Dz. U. z 1985 r., Nr 60, poz. 311)	zanieczyszczeniom powietrza	
Europejska Konwencja Krajobrazowa, Florencji 2000 r. (Dz.U. 2006, poz. 98).	Ochrona krajobrazu definiowana jako działania na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i zharmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych	<p>„W granicach obszarów objętych zmianą studium nr 8 i nr 9 ustala się wskaźniki zagospodarowania i standardy dotyczące sposobu zagospodarowania dla terenu zabudowy usługowej, produkcyjnej, składów i magazynów:</p> <p>a. zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej,</p> <p>b. zachowanie jednakowej kolorystyki elewacji budynków w obrębie jednej działki,</p> <p>c. zakaz wykańczania elewacji budynków odpadami ceramicznymi i szklanymi,</p> <p>d. wysokość zabudowy maksymalnie 20 m do najwyższego punktu konstrukcyjnego i III kondygnacje nadziemne,</p> <p>e. maksymalna powierzchnia zabudowy – 60% powierzchni działki budowlanej,</p> <p>f. minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 20% powierzchni działki budowlanej,</p> <p>g. intensywność zabudowy od 0,01 do 1,80,</p> <p>h. dachy płaskie, skośne dwuspadowe lub wielospadowe o kącie nachylenia głównych połaci od 0° do 45°,</p> <p>i. postulowana minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych – 1000 m²,</p> <p>j. miejsca parkingowe – minimum 1 miejsce na 400 m² powierzchni użytkowej budynków i budowli produkcyjnych, składów i magazynów oraz minimum 1 miejsce na 200 m² powierzchni użytkowej budynków i budowli usługowych, przy czym dopuszcza się ustalenie innej ilości miejsc postojowych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego”</p>

Szczebel wspólnotowy

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej spowodowało konieczność dostosowania prawa polskiego do prawa unijnego. Wspólnoty Europejskie ochronę środowiska z Traktatem z Maastricht włączyły do stałych zadań, dla których określone zostały cele działań zapobiegawczych i regulujących. Prawo Unii Europejskiej obejmuje kilkaset aktów prawnych, w tym m.in. dyrektywy, rozporządzenia regulujące ochronę środowiska.

Nazwa dokumentu	Cel ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany studium
Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;	ustalenie ram ochrony śródładowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych i wód podziemnych;	Ważna z punktu widzenia projektowanego dokumentu ze względu na przepływający w sąsiedztwie ciek wodny będący dopływem cieku o nazwie Mogilnica Wschodnia. w zakresie zaopatrzenia w energię, ciepło, wodę i gaz oraz odprowadzania ścieków i wód opadowych: – „Przewiduje się uzbrojenie terenów objętych zmianą Studium w podstawową sieć infrastruktury technicznej. Na obszarze studium dopuszcza się lokalizowanie obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej stosownie do potrzeb”,
Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w	ustanowienie szczególnych środków w celu zapobiegania i	– „Wskazano, że miejscowy plan określi sposób

<p>sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu</p>	<p>ochrony przed zanieczyszczeniami wód podziemnych</p>	<p><i>odprowadzenia ścieków oraz wód opadowych i roztopowych, który zagwarantuje ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami</i>”,</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, z sieci wodociągowej, z dopuszczeniem własnego ujęcia wody” – „Zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci energetycznej z dopuszczeniem wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym powyżej 500kW” – „Zaopatrzenie w energię cieplną ze spalania paliwa płynnego, gazowego lub stałego, za pomocą urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności cieplnej i niskiej emisji zanieczyszczeń oraz z urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym powyżej 500kW”
<p>Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG)</p>	<p>wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – „Przewiduje się uzbrojenie terenów objętych zmianą Studium w podstawową sieć infrastruktury technicznej. Na obszarze studium dopuszcza się lokalizowanie obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej stosownie do potrzeb” – „Wskazano, że miejscowy plan określi sposób odprowadzenia ścieków oraz wód opadowych i roztopowych, który zagwarantuje ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami”
<p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008),</p>	<p>zachowanie jakości powietrza na obszarach o dobrej jakości i poprawę w pozostałych obszarach</p>	<ul style="list-style-type: none"> – „Zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci energetycznej z dopuszczeniem wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym powyżej 500kW” – „Zaopatrzenie w energię cieplną ze spalania paliwa płynnego, gazowego lub stałego za pomocą urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności cieplnej i niskiej emisji zanieczyszczeń oraz z urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym powyżej 500kW”

Szczebel krajowy

Cele ustanowione w dokumentach krajowych, regionalnych i lokalnych są zgodne z celami określonymi w dokumentach, wymienionych wyżej, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym. Istotnymi dla projektu zmiany studium dokumentami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi są:

- Plan zagospodarowania wodami dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1967),
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020),
- Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030,
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025,
- Programem Ochrony Środowiska dla gminy Stęszew na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028.

Plan zagospodarowania wodami dorzecza Odry stanowi podstawowy dokument planistyczny w zakresie gospodarowania wodami. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie PGW Wody Polskie: <http://wody.gov.pl> trwają prace nad opracowywaniem II aktualizacji planów gospodarowania wodami (II aPGW). Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną II aPGW powinna nastąpić do 22 grudnia 2022 r. Celem środowiskowym wyznaczonym dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny, a w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów, czyli II klasa. Jeśli JCWP osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym

jest utrzymanie oceny na poziomie I klasy. Celami środowiskowymi ustalonymi dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), zgodnie z ustawą Prawo wodne, są:

- a) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- b) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- c) ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Zatem, celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych.

Głównym celem „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Celem ochrony środowiska zawartym w tym dokumencie jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. Realizacja tego celu w projekcie zmiany studium następuje poprzez opisane powyżej zapisy dotyczące odprowadzania wód opadowych i roztopowych oraz możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii w zakresie zaopatrzeni w energię cieplną oraz w energię elektryczną. Również planowanie przestrzenne, a więc uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zwiększa udział powierzchni objętej miejscowymi planami w ogólnej powierzchni kraju, co przyczynia się do realizacji omawianego celu ochrony środowiska.

W „Programie ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do 2030” wyznaczono cele i kierunki ochrony środowiska na terenie województwa, dla takich obszarów interwencji jak:

- ochrona klimatu i jakości powietrza (celem jest osiągnięcie dobrej jakości powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm w strefach, adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie emisji gazów cieplarnianych),
- zagrożenie hałasem (celem jest osiągnięcie dobrego stanu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu i zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas),
- pola elektromagnetyczne (celem jest utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych),
- gospodarowanie wodami (celem jest: zwiększenie retencji wodnej województwa, racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody, przeciwdziałanie skutkom suszy oraz osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód),
- gospodarka wodno-ściekowa (celem jest poprawa jakości wody i wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich),
- zasoby geologiczne (celem jest ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobycia kopalin oraz rekultywacja terenów poeksploatacyjnych),
- gleby (celem jest ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb oraz rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych),
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (celem jest redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania oraz ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami),
- zasoby przyrodnicze (celem jest zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych oraz zachowanie różnorodności biologicznej),
- zagrożenie poważnymi awariami (celem jest brak incydentów o znamionach poważnych awarii).

Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne tj. działania edukacyjne (celem jest świadome ekologiczne społeczeństwo) oraz monitoring środowiska (celem jest zapewnienie aktualnych i wiarygodnych informacji o stanie środowiska).

Cele ochrony środowiska wyznaczone w „Programie ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025” oraz w „Programie Ochrony Środowiska dla gminy Stęszew na lata 2021-2024

z perspektywą do roku 2028 określono w rozdziale 1.5.

Projekt zmiany studium uwzględnia cele zawarte w wyżej wymienionych dokumentach wyznaczone w zakresie ochrony klimatu i jakości środowiska, zagrożenia hałasem, pól elektromagnetycznych, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, gleb i zasobów przyrodniczych. Cele te w projekcie planu uwzględnione zostały poprzez zapisy tj.:

- „wskazano, że miejscowy plan określi sposób odprowadzenia ścieków oraz wód opadowych i roztopowych, który zagwarantuje ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami”,
- „zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci energetycznej z dopuszczeniem wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym powyżej 500kW”,
- „zaopatrzenie w energię ciepłą ze spalania paliwa płynnego, gazowego lub stałego za pomocą urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności cieplnej i niskiej emisji zanieczyszczeń oraz z urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym powyżej 500kW”.

6. Przewidywane oddziaływania na środowisko

6.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Zgodnie z konwencją o różnorodności biologicznej sporządzonej w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r., różnorodność biologiczna to „różnicowanie wszystkich żywych organizmów pochodzących (...) z ekosystemów lądowych, morskich i innych wodnych ekosystemów oraz zespołów ekologicznych, których są one częścią. Dotyczy to różnorodności w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami”.

Projekt zmiany Studium obejmuje swoim zasięgiem przede wszystkim tereny rolnicze, uprawiane. Przedmiotowy obszar zlokalizowany jest w sąsiedztwie użytku ekologicznego na działce o nr ew. 138/1, który stanowi śródpolne oczko wodne. Zatem istnieje duże prawdopodobieństwo, iż na terenie analizowanym oraz w jego sąsiedztwie mogą występować obiekty chronione oraz gatunki roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2380), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), a także gatunków z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) — tzw. Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków zagrożonych wyginięciem (np. znajdujące się na krajowej bądź regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie.

Projekt zmiany Studium przewiduje zmianę zagospodarowania terenu z rolniczego na teren przeznaczony pod zabudowę usługową, produkcyjną, składy i magazyny. Zatem realizacja zapisów projektowanego dokumentu spowoduje przekształcenie terenu i budowę nowych budynków. Powyższe działania spowodują zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz bioróżnorodności na przedmiotowym terenie. Zatem zmiany w sposobie zagospodarowania analizowanego terenu będą znaczne, a oddziaływanie na świat przyrody i stan bioróżnorodności ulegnie zwiększeniu. Zapisy zmiany studium gwarantują zachowanie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych stanowiących miejsca wzrostu roślin oraz możliwości regeneracji środowiska. W celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania spowodowanego budową nowych budynków należy warstwę czynną gleby (humus) zdjąć i zgromadzić osobno od pozostałego urobku, a po zakończeniu prac ziemnych powierzchnię biologicznie czynną zrehabilitować z wykorzystaniem, wcześniej zdjętej warstwy czynnej gleby, a następnie obsiewając lub sadząc roślinność rodzimych gatunków. W przypadku wykopów należy zabezpieczyć je przed wpadaniem i przypadkowym uwięzieniem w nich zwierząt oraz każdorazowo przed przystąpieniem do robót sprawdzać pod kątem obecności zwierząt, a w przypadku ich stwierdzenia, bezpiecznie przenieść poza plac budowy, w miejsca zgodne siedliskowo.

Projekt zmiany studium umożliwia sytuowanie instalacji fotowoltaicznych wytwarzających energię, w tym o mocy przekraczającej 500 kW wraz z urządzeniami pomocniczymi, sieciami przesyłowymi i przyłączami oraz obiektami niezbędnymi do obsługi tych instalacji. Granice terenu OZE-F pokrywają się z granicami obszaru objętego zmianą studium. Farmy fotowoltaiczne potencjalnie mogą oddziaływać na różnorodność biologiczną, faunę i florę poprzez zajęcie dużych powierzchni, fragmentację siedlisk, efekt „tafli wody”, zajęcie potencjalnych siedlisk i żerowisk, a także poprzez tworzenie barier migracyjnych.

Lokalizację elektrowni fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500 kW wyznaczono głównie na terenach obecnie użytkowanych rolniczo, w związku z tym przedsięwzięcie to może negatywnie wpływać na bioróżnorodność, głównie na gatunki ptaków, które gniazdują na ziemi poprzez utratę lub fragmentaryzację siedlisk lęgowych. Negatywne oddziaływanie zwiększa się w przypadku montowania paneli fotowoltaicznych na różnego rodzaju łąkach, zwłaszcza w przypadku urodzajnych łąk oraz tych zlokalizowanych w sąsiedztwie mokradł i różnego rodzaju zbiorników wodnych, gdzie spodziewać się można żerowania większej ilości gatunków kluczowych oraz rzadkich, średnio licznych i zagrożonych.

Ponadto panele fotowoltaiczne mogą negatywnie wpływać na ptaki oraz owady poprzez występowanie efektu imitacji lustra tafli wody. Aby nastąpiło to zjawisko muszą zostać równocześnie spełnione trzy warunki, tj.: albedo danego obiektu musi być równe z albedem lustra tafli wody (35% – 50%), wystąpienie zjawiska inwersji w powietrzu atmosferycznym (rozmycie obrazu), a także dany obiekt musi być jednolity oraz w kolorze jasno niebieskim. Niespełnienie chociaż jednego z powyższych warunków spowoduje, że nie uda się wytworzyć złudzenia tafli wody. Panele fotowoltaiczne mają przeważnie kolor granatowy, podchodzący pod czern i montowane są w rzędach, pomiędzy którymi rośnie trawa, zatem nie stanowią jednolitego obiektu, co sprawia, że ryzyko wystąpienia efektu imitacji lustra tafli wody jest mało prawdopodobne.

Projekt zmiany studium lokalizuje fotowoltaikę w otoczeniu otwartych terenów rolniczych i terenów zadrzewionych, a także w sąsiedztwie użytku ekologicznego (działka nr ewid. 138/1), który stanowi śródpolne oczko wodne, w związku z tym oddziaływanie instalacji fotowoltaicznych, zwłaszcza iż dopuszcza się je na całym omawianym terenie, tj. ok 5 ha, może mieć negatywny wpływ na faunę i florę analizowanego obszaru i jego sąsiedztwa. W przypadku realizacji inwestycji związanych z budową instalacji fotowoltaicznych należy zastosować odpowiednie działania minimalizujące negatywny wpływ tych inwestycji na środowisko, m.in.:

- stosowanie modułów fotowoltaicznych o powierzchni antyrefleksyjnej,
- w przypadku obsiewu powierzchni biologicznie czynnej zespołu instalacji fotowoltaicznych nie używać gatunków roślin obcego pochodzenia,
- w przypadku gdy na etapie funkcjonowania instalacji fotowoltaicznych planuje się koszenie terenu, to dla ochrony ptaków lęgowych należy planować koszenia poza okresem lęgowym ptaków, który dla większości gatunków ptaków krajobrazu rolniczego przypada przeciętnie od 1 marca do 31 lipca,
- ze względu na sąsiedztwo użytku ekologicznego (śródpolnego oczka wodnego), w przypadku planowanego koszenia terminy należy dostosować także do okresów migracji płazów, który dla większości gatunków płazów w Polsce przypada przeciętnie od 15 lutego do końca maja (migracja wiosenna) oraz od 15 sierpnia do końca października (migracja jesienna).

Realizacja nowych inwestycji będzie mieć wpływ na faunę. Hałas spowodowany pracą sprzętu budowlanego wypłoszy niektóre zwierzęta. Naruszenie pokrywy glebowej spowoduje zmiany siedlisk. Oddziaływania te powinny jednak zakończyć się wraz z zakończeniem budowy.

Realizacja nowych inwestycji, na etapie budowy będzie miała dość znaczny wpływ na faunę. Ustalenia projektu zmiany Studium wprowadzają zmiany w przeznaczeniu terenów, które w części z terenów rolnych staną się obszarem inwestycyjnym. Będzie to działanie długotrwałe i doprowadzi do trwałego zniszczenia siedlisk.

Przewidywany poziom oddziaływania ww. zainwestowania, przewidzianego projektem zmiany Studium, na różnorodność biologiczną, faunę i florę można ocenić jako nieznaczący, oddziałujący w następujący sposób:

- pod względem charakteru zmian – jako istotne,
- pod względem intensywności przekształceń – jako zauważalne,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie,
- pod względem kumulacji oddziaływania – brak,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania – jako zmienne.

6.2 Oddziaływanie na ludzi

Nie przewiduje się negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu zmiany Studium w zakresie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Przedmiotowe grunty nie należą do terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami, jak również zlokalizowane są poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

W przypadku realizacji zabudowy o przeznaczeniu usługowym, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów na wszystkich terenach przeznaczonych na tę funkcję, emisja hałasu i emisja substancji – zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza będzie skumulowana. Również przedsięwzięcia realizowane w ramach przeznaczenia produkcji czy usług nierzadko charakteryzują się wykorzystaniem urządzeń i maszyn generujących hałas. W projekcie zmiany Studium tereny o przeznaczeniu usługowym, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów na obszarze opracowania nie znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych. Zabudowa ta oddalona jest o ponad 0,5 km. W związku z tym, nie powinny wystąpić oddziaływania na te tereny.

Zgodnie z art. 144 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Zatem do obowiązków inwestora będzie należało zastosowanie na terenie przedsięwzięcia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych skutecznie ograniczających rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń powietrza oraz hałasu i drgań na tereny sąsiednie.

Obecny poziom zaawansowania technologicznego oraz stosowanie nowoczesnych procesów w zakładach przemysłowych pozwala przypuszczać, że instalacje przewidziane do realizacji nie będą źródłem hałasu o wysokim poziomie i nie pogorszą w sposób znaczący warunków akustycznych terenów sąsiednich, a wprowadzenie zabezpieczeń akustycznych (wyciszenie i wygłuszenie maszyn, mało hałaśliwa technologia produkcji, itd.) pozwoli na wyeliminowanie negatywnego oddziaływania tych instalacji na tereny sąsiednie.

Zakłada się pozytywny wpływ realizacji ustaleń zmiany Studium na ludzi, z uwagi na utworzenie nowych terenów inwestycyjnych i powstanie obiektów generujących miejsca pracy.

Przewidywany poziom znaczącego oddziaływania ww. zainwestowania, przewidzianego projektem zmiany Studium, na ludzi można ocenić jako nieznaczący, oddziałujący w następujący sposób:

- pod względem charakteru zmian – jako nieistotne,
- pod względem intensywności przekształceń – jako zauważalne,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako pośrednie,
- pod względem kumulacji oddziaływania – brak,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako krótko i długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania – jako zmienne.

6.3 Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Grunty objęte analizą są użytkowane rolniczo. W związku z powyższym gleby ulegną przekształceniom antropogenicznym. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstaną nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych.

Przekształcenia powierzchni ziemi będą występować na terenach przeznaczonych pod nową zabudowę. Prace budowlane spowodują bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby i jej walorów przyrodniczych oraz utwardzanie powierzchni terenu. W wyniku realizacji zabudowań oraz utwardzaniu terenu pod tereny komunikacyjne, zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Nastąpi również trwałe przekształcenie struktury gruntu do głębokości wykonania wykopów pod budynki i infrastrukturę techniczną. Będzie to oddziaływanie negatywne, związane m.in. ze zmianami w powierzchni ziemi, które powstaną w wyniku prac ziemnych związanych z wykonaniem wykopów oraz budową fundamentów budynków.

Podczas realizacji postanowień projektu zmiany Studium mogą wystąpić zanieczyszczenia gleb. Są one związane z nieodpowiednim gromadzeniem odpadów. Ustalenia projektu przeciwdziałają temu zagrożeniu poprzez nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi tj. ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 699 ze zm.).

Przewidywany poziom znaczącego oddziaływania ww. zainwestowania, przewidzianego projektem zmiany Studium, na gleby i powierzchnię ziemi można ocenić jako nieznaczący, oddziałujący w następujący sposób:

- pod względem charakteru zmian – jako nieistotne,
- pod względem intensywności przekształceń – jako zauważalne,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie,
- pod względem kumulacji oddziaływania – brak,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako krótko i długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania – jako zmienne.

6.4 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze objętym analizą nie występują wody powierzchniowe. Ustalenia projektu nie powinny spowodować bezpośredniego negatywnego oddziaływania na ciek i zbiorniki wodne poza granicami analizowanego obszaru.

Negatywnym następstwem ustaleń projektu zmiany Studium będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej poprzez zwiększenie powierzchni zabudowanych i utwardzonych, a więc nieprzepuszczalnych. Oznaczają one przyspieszony odpływ wód z obszaru analizy oraz obniżenie ewapotranspiracji. Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie, zapisy projektu zmiany Studium zachowują minimalne warunki gospodarki wodnej obszarów zurbanizowanych, wynikające z przepisów odrębnych, w tym obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

Projekt zmiany studium zakłada, że zaopatrzenie w wodę odbywać się będzie z sieci wodociągowej, z dopuszczeniem własnego ujęcia wody. Zaopatrzenie w wodę z indywidualnego ujęcia wody może odbywać się jedynie w określonych przypadkach, tj.: brak sieci wodociągowej (do czasu jej realizacji), niewystarczająca przepustowość sieci wodociągowej, niewystarczające zasoby eksploatacyjne ujęcia komunalnego oraz brak warunków przyłączenia sieci wodociągowej. W sąsiedztwie analizowanego obszaru istnieje sieć wodociągowa, w związku z tym w pierwszej kolejności nowo powstające inwestycje będą podłączane do tej sieci. Projekt zmiany studium dopuszcza korzystanie z indywidualnych ujęć wody. Ustalony zapis sprawia, że zapisy projektu zmiany studium w zakresie zaopatrzenia w wodę będą ciągle aktualne, a studium nie będzie wymagało zmian w tym zakresie. W związku z tym, że studium jest dokumentem określającym kierunki

rozwoju gminy i na etapie jego tworzenia lub jego zmiany nieznane są plany inwestorów dopuszczenie własnego ujęcia wody jest zasadne. Ze względu na istniejącą sieć wodociągową w sąsiedztwie terenu analizowanego indywidualne ujęcia wód są jedynie zabezpieczeniem dla nowopowstających inwestycji. Realizacja ujęć wód na potrzeby działalności gospodarczej jest regulowana przepisami, m.in. ustawą Prawo wodne, który to przepis nakłada obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, o czym mowa również poniżej. Zatem ocenia się, że potrzeba realizacji ujęć wody będzie uzasadniona szczególnie przypadkami zgodnymi z przepisami tj. gdy przepustowość sieci wodociągowej byłaby niewystarczająca lub zasoby eksploatacyjne ujęcia komunalnego byłyby niewystarczające. Z indywidualnych źródeł będzie można skorzystać po uzgodnieniu z odpowiednimi instytucjami w zakresie zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej i stwierdzeniu braku możliwości podłączenia się do sieci.

Indywidualne ujęcia wody mogą negatywnie wpływać na zmianę stosunków wodnych m.in. poprzez pobór dużej ilości wody, co prowadzić może do obniżenia jej lustra i pomniejszenia zasobów wodnych na danym terenie. Ponadto poprzez nieprawidłową eksploatację indywidualnych ujęć do wód podziemnych mogą przedostawać się zanieczyszczenia. W związku z tym, w celu ochrony wód podziemnych, indywidualne ujęcia wody powinny być zabezpieczone przed wpływami zanieczyszczeń z zewnątrz. Powierzchnia terenu wokół ujęcia powinna zostać wyprofilowana w sposób umożliwiający odpływ wód opadowych. W bezpośrednim sąsiedztwie ujęcia nie należy składować ewentualnych źródeł zanieczyszczeń. Poza tym duża eksploatacja ujęcia może powodować zwiększenie przepływu wód podziemnych w warstwie wodonośnej, co może skutkować nagłym uruchomieniem ewentualnych procesów migracji zanieczyszczeń z warstw sąsiednich. W związku z tym należy prowadzić racjonalną, zgodną z przepisami prawa eksploatację ujęcia. Przy zachowaniu powyższych zaleceń indywidualne ujęcia nie powinny w znaczącym stopniu wpływać na zasoby jakościowe i ilościowe wód podziemnych. Ponadto, w związku z funkcją usługowo-produkcyjną, jaką wprowadza projekt zmiany na analizowanym obszarze, korzystanie z indywidualnych ujęć wód będzie wiązało się ze szczególnym korzystaniem z wód. Zatem inwestor chcąc skorzystać z takiego ujęcia będzie musiał uzyskać pozwolenie wodnoprawne. Uzyskanie pozwolenia prawnego przyczynia się do ochrony wód i uniknięcia niekorzystnego, wymienionego wyżej oddziaływania ujęć na wody podziemne. Poza tym, na terenie objętym projektem zmiany studium zidentyfikowano piaski i skały lite silnie uszczelnione o średniej przepuszczalności oraz grunty organiczne o zmiennej przepuszczalności, co zapewnia ochronę przed przenikaniem zanieczyszczeń do wód.

Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych będzie następować zgodnie z przepisami odrębnymi, co sprzyjać będzie realizacji rozmaitych sposobów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, w tym nowoczesnych rozwiązań. Zatem, możliwe jest odprowadzenie do sieci kanalizacji deszczowej, natomiast w przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej, w sposób zgodny z przepisami odrębnymi, czyli art. 28 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1225): „*W przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych*”. Omawiany obszar na ten moment nie posiada możliwości podłączenia do sieci kanalizacji deszczowej.

Obecnie kierunkiem, w jakim podążają współczesne obszary zurbanizowane jest odzyskiwanie przestrzeni miast dla wody i zieleni. Miasto ma stać się tzw. sponge city – miastem gąbką. Koncepcja ta polega na tym, że miasto ma działać jak gąbka – pochłaniać wodę. Zatrzymana woda powinna zostać oczyszczona i wykorzystana. Wody opadowe mogą być wykorzystywane np. jako woda do podlewania zieleni. Sposobami na zagospodarowanie są zbiorniki retencyjne i zielone dachy. Innymi rozwiązaniami są np. ogrody deszczowe i place wodne.

Rozwiązania te sprawiają, że wody opadowe i roztopowe są zatrzymywane na terenie, a dzięki spływowi przez trawy, są naturalnie oczyszczane na miejscu, a tempo ich spływu do odbiornika zostaje spowolnione.

Ustalony zapis sprawia również, że zapisy projektu planu w zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych będą ciągle aktualne, a sam plan miejscowy nie będzie wymagał zmian w tym zakresie.

Przyjęte rozwiązania wodami opadowymi w przypadku zagospodarowania na terenie inwestycji będą sprzyjać ich zatrzymywaniu i podnoszeniu się poziomu wód gruntowych, zwłaszcza w porach roku o dużym opadzie. Jako że plan dopuszcza rozwiązania mające na celu zatrzymanie wody na terenie i jej wykorzystanie w okresach suszy to w skali roku hydrologicznego, bilans ilościowy pozostanie na tym samym poziomie, ewentualnie z nadwyżką, co przy obniżaniu się poziomu wód gruntowych może być rozwiązaniem korzystnym.

Natomiast odprowadzenie wód opadowych do kanalizacji może wpłynąć ujemnie na zasoby ilościowe wód opadowych i roztopowych. Brak retencji wód co przy obniżaniu się poziomu wód gruntowych nie jest rozwiązaniem korzystnym. Dla sytuacji ekstremalnych przy deszczach nawalnych, wskazane rozwiązanie gospodarki wodnej ocenia się jako prawidłowe, aby zapewnić bezpieczeństwo użytkownikom terenu i środowisku (ochrona przed nadmiernymi spływami powierzchniowymi, wymywanie i obsuwanie się skarp). Przyjęte ustalenie pozwala na działania dwojakiego rodzaju, dlatego ocenia się je jako korzystne dla środowiska.

Zgodnie z projektem zmiany studium to miejscowy plan określi sposób odprowadzenia ścieków oraz wód opadowych i roztopowych, który zagwarantuje ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami. Możliwymi sposobami odprowadzenia ścieków jest odprowadzanie nieczystości komunalnych do sieci kanalizacyjnej, jedynie tymczasowo do czasu realizacji sieci dopuszcza się wykorzystanie szczelnych zbiorników bezodpływowych. Odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych może wpływać na zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych m.in. poprzez ich nieszczelność. Aby zminimalizować ryzyko nieszczelności zbiorników zaleca się na etapie realizacji zwrócić uwagę na jakość materiałów z jakich wykonany został zbiornik, a także zadbać o odpowiednie posadowienie, m.in. wypoziomowanie. Z kolei w przypadku nieszczelności zbiorników już istniejących zaleca się rozwiązania, które poprawią jego uszczelnienie. Przykładowym rozwiązaniem może być naniesienie powłoki wodoszczelnej. Na terenie objętym analizą brak zabudowy. Zatem na danym terenie dotychczas nie wystąpiły problemy z nieszczelnością istniejących zbiorników bezodpływowych. W związku z tym, że korzystanie z bezodpływowych zbiorników jest ustaleniem tymczasowym – tylko do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej – można stwierdzić, że korzystanie z tych zbiorników nie powinno w perspektywie długoterminowej w znacznym stopniu wpływać na zanieczyszczenie wód podziemnych. Jednakże w perspektywie krótkoterminowej, tj. w czasie korzystania z bezodpływowych zbiorników, może nastąpić negatywne oddziaływanie na wody podziemne w przypadku nieszczelności tych zbiorników. Budowa geologiczna podłoża składająca się z utworów o średniej i zmiennej przepuszczalności nie zabezpiecza w pełni środowiska gruntowo-wodnego, jednakże ogranicza przenikanie zanieczyszczeń. Kontrola przy budowie aby użyć zbiorników z odpowiednim atestem oraz monitoring wywozu nieczystości, będzie zapobiegać, ale i ograniczać ewentualne oddziaływania na wody, mogące być rezultatem realizacji i eksploatacji zbiorników bezodpływowych.

Odprowadzanie ścieków przemysłowych do sieci kanalizacji powinno odbywać się zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2028 ze zm.) i rozporządzeniem Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1757). Ścieki przemysłowe powinny być podczyszczone przed wprowadzeniem do sieci kanalizacji, co wskazano w art. 10 pkt 2 ww. ustawy: „Dostawca ścieków przemysłowych wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych jest obowiązany do (...) instalowania niezbędnych urządzeń podczyszczających ścieki przemysłowe i prawidłowej eksploatacji tych urządzeń” oraz pośrednio w § 4 ww. rozporządzenia: „Instalowanie niezbędnych urządzeń podczyszczających ścieki

przemysłowe powinno odbywać się zgodnie z najlepszymi dostępnymi technikami, uwzględniającymi w szczególności ograniczenie oddziaływania ścieków na środowisko”.

Na stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych ma wpływ presja antropogeniczna, czyli czynniki związane z każdą formą pośredniego lub bezpośredniego wpływu człowieka na środowisko m.in. nieprawidłowe pozbywanie się ścieków przez właścicieli nieruchomości posiadających nieszczelne zbiorniki bezodpływowe oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków. Niewłaściwa eksploatacja tego rodzaju urządzeń i instalacji prowadzi do emisji zanieczyszczeń gruntu i wód.

W celu poprawy stanu środowiska wodnego działania powinny się koncentrować na dalszej kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz egzekucji obowiązku przyłączania nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej. Dodatkowo – kontynuowanie budowy kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w celu zwiększenia dostępności mieszkańców do kanalizacji sanitarnej. Priorytetowe są działania na rzecz dalszego skanalizowania gminy oraz podejmowanie działań mających na celu przyłączenie do istniejącej sieci kanalizacyjnej nieruchomości, których właściciele dotychczas nie wywiązali się z tego obowiązku.

Zapisano, że miejscowy plan określi sposób odprowadzenia ścieków oraz wód opadowych i roztopowych. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych będzie następować w sposób zgodny z przepisami odrębnymi. Jak wskazano w § 28 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1225): „Działka budowlana, na której sytuowane są budynki, powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzenie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej”. Natomiast w § 28 ust. 2 ww. rozporządzenia napisano, iż: „W przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych”. Jak wskazano w § 8 ww. rozporządzenia budynkami niskimi są budynki o wysokości „do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie”.

W przypadku terenów zabudowy usługowej, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, sposób odprowadzania wód opadowych i roztopowych określony został w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. z 2019 poz. 1311). W § 17 ust. 1 ww. rozporządzenia wskazano, iż: „Wody opadowe lub roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzące z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej:

1) terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, portów, lotnisk, miast, dróg zaliczanych do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich lub powiatowych klasy G, a także parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha, w ilości, jaka powstaje z opadów o natężeniu co najmniej 15 l na sekundę na 1 ha,

2) obiektów magazynowania i dystrybucji paliw, w ilości, jaka powstaje z opadów o częstości występowania jeden raz w roku i czasie trwania 15 minut, lecz w ilości nie mniejszej niż powstająca z opadów o natężeniu 77 l na sekundę na 1 ha

– mogą być wprowadzane do wód lub do ziemi, o ile nie zawierają substancji zanieczyszczających w ilościach przekraczających 100 mg/l zawiesin ogólnych oraz 15 mg/l węglowodorów ropopochodnych”.

Z kolei w § 17 ust. 2 zaznaczono, że: „Wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni innych niż powierzchnie, o których mowa w ust. 1, mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, bez oczyszczania”.

Obecnie kierunkiem, w jakim podążają współczesne miasta, jest odzyskiwanie przestrzeni miast dla wody i zieleni. Miasto ma stać się tzw. sponge city – miastem gąbką. Jak wskazuje nazwa, koncepcja ta polega na tym, że miasto ma działać jak gąbka – pochłaniać wodę. Zatrzymana woda powinna zostać oczyszczona

i wykorzystana. Wody opadowe mogą być wykorzystywane np. jako woda do spłukiwania toalet, prania, mycia aut czy podlewania ogrodów przydomowych. Sposobami na zagospodarowanie są zbiorniki retencyjne i zielone dachy (oba opisane poniżej). Innymi rozwiązaniami są np. ogrody deszczowe i place wodne.

Ustalony zapis sprawia również, że zapisy projektu zmiany Studium w zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych będą ciągle aktualne, a sama zmiana Studium nie będzie wymagała zmian w tym zakresie.

Jak wskazano w opracowaniu zatytułowanym „Materiał pomocniczy dla gmin w sprawie ustalania opłat za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej”, opublikowanym przez PGW Wody Polskie, poprzez powierzchnię biologicznie czynną należy rozumieć teren biologicznie czynny. Zgodnie z § 3 pkt 22 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1225) jest to „teren o nawierzchni urządzonej w sposób zapewniający naturalną vegetację roślin i retencję wód opadowych, a także 50% powierzchni tarasów i stropodachów z taką nawierzchnią oraz innych powierzchni zapewniających naturalną vegetację roślin, o powierzchni nie mniejszej niż 10 m², oraz wodę powierzchniową na tym terenie”.

Opisane powyżej działania zmniejszają prawdopodobieństwo występowania lokalnych podtopień, które mogą wystąpić na skutek uszczelnienia powierzchni terenu, która wcześniej była użytkowana rolniczo.

Obszar opracowania nie znajduje się w granicach głównego zbiornika wód podziemnych.

Nie przewiduje się, aby przeznaczenie terenu zawarte w projekcie zmiany Studium miało mieć wpływ na jednolite części wód bądź by wpłynęło na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Ochronie wód powierzchniowych sprzyjać będzie odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Obowiązek utrzymania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej także przyczyni się do ochrony wód.

Przewidywany poziom oddziaływania ww. zainwestowania, przewidzianego projektem zmiany Studium, na wody powierzchniowe i podziemne można ocenić jako nieznaczący, oddziałujący w następujący sposób:

- pod względem charakteru zmian – jako bez znaczenia,
- pod względem intensywności przekształceń – jako zauważalne,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako pośrednie,
- pod względem kumulacji oddziaływania – brak,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako krótko i długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania – jako zmienne.

6.5 Oddziaływanie na krajobraz

Odnosząc się do Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r., celem konwencji jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu. Projekt zmiany studium formułując parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu minimalizuje negatywne oddziaływanie planowanych inwestycji na krajobraz, tym samym przyczynia się do realizacji zapisów wspomnianej Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Z punktu widzenia przewidywanych trwałych przekształceń istotne są zapisy projektu zmiany Studium z zakresu zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego i krajobrazu.

Obszar opracowania przeznaczono przede wszystkim pod zabudowę usługową, produkcyjną, składową i magazynową. Prognozuje się, że na obszarze tym nastąpi przekształcenie krajobrazu związane z nową zabudową. Modyfikacja kształtowania terenu poprzez wprowadzenie zabudowy kubaturowej, zmiana w szacie roślinnej wpłyną wizualnie na przedmiotowy teren. W sąsiadującej przestrzeni już funkcjonują zwirownie, wobec czego krajobraz w sąsiedztwie opracowania zmiany Studium jest już częściowo krajobrazem przemysłowym, z kolei sam teren analizowany jest użytkowany rolniczo, zatem jest krajobrazem

otwartym, rolniczym. W wyniku zmian wprowadzanych projektowanym dokumentem teren przekształcać się będzie w kierunku krajobrazu antropogenicznego.

Ponadto projekt planu, dopuszcza realizację elektrowni fotowoltaicznych. Inwestycje te znacząco wpłyną na zmiany krajobrazu, jednakże oddziaływanie to nie jest możliwe do oceny, ze względu na subiektywny charakter wartościowania walorów estetycznych krajobrazu.

Przewidywany poziom oddziaływania ww. zainwestowania, przewidzianego projektem zmiany Studium, na krajobraz można ocenić jako nieznaczący, oddziałujący w następujący sposób:

- pod względem charakteru zmian – jako mało istotne,
- pod względem intensywności przekształceń – jako zauważalne,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie,
- pod względem kumulacji oddziaływania – brak,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako krótko i długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania – jako zmienne.

6.6 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Rezultatem ustaleń projektowanego dokumentu będą zmiany w wielkości powierzchni zabudowanych i utwardzonych. Zwiększeniu ulegnie również ilość źródeł ciepła wygenerowana na skutek wprowadzenia nowej zabudowy i ilość spalin wyemitowanych w wyniku zwiększenia ruchu samochodowego.

Teren zabudowany charakteryzuje się podwyższoną temperaturą powietrza, większymi dobowymi wahaniami temperatury powietrza oraz zwiększonym zacięciem niektórych terenów. Na obszarach zurbanizowanych występuje mniejsza wilgotność względna powietrza, co spowodowane jest zanieczyszczeniami powietrza oraz większą zawartością pary wodnej w atmosferze, na co wpływ ma m.in. wzrost ilości opadów atmosferycznych. Ponadto, tereny zabudowane charakteryzują się mniejszą prędkością wiatru, który nad tymi obszarami przybiera inne formy niż na terenach otwartych.

Na terenie objętym zmianą studium wyznacza się teren OZE-F – odnawialne źródła energii – fotowoltaika, na którym możliwe jest sytuowanie instalacji fotowoltaicznych wytwarzających energię, w tym o mocy przekraczającej 500 kW wraz z urządzeniami pomocniczymi, sieciami przesyłowymi i przyłączami oraz obiektami niezbędnymi do obsługi tych instalacji oraz odpuszcza się lokalizowanie odnawialnych źródeł energii o mocy do 500 kW, w tym mikroinstalacje. Granice terenu OZE-F pokrywają się z granicami obszaru objętego zmianą studium. W konsekwencji budowy elektrowni fotowoltaicznych wzrośnie udział odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym. Inwestycje te będą miały pozytywny wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny. Jedynie na etapie ich budowy nastąpi chwilowe i odwracalne negatywne oddziaływanie na powietrze, poprzez emisję spalin przez pojazdy biorące udział w budowie tych elektrowni.

Ponadto w projekcie zmiany studium wyznaczono strefę ochronną od urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – fotowoltaiki – o mocy przekraczającej 500 kW, która pokrywa się z granicami terenu OZE-F. W strefie tej obowiązują ograniczenia w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi, m.in.

- rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1225), który to przepis określa m.in. warunki, które muszą zachować obiekty z pomieszczeniami na stały pobyt ludzi,
- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz. U. z 2014, poz.112).
- ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2022 r., poz. 1969) oraz rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie

ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010 r. poz. 719 ze zm.),

- przepisami dotyczącymi zachowania odległości od infrastruktury technicznej.

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą, projekt zmiany Studium dopuszcza wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, w tym powyżej 500kW, przy czym zakazuje się wykorzystywania energii wiatru. Na terenie opracowania mogą być lokalizowane mikroinstalacje. Będzie to sprzyjać realizacji rozwoju zrównoważonego oraz zmniejszaniu się presji na środowisko na skutek wykorzystywania tradycyjnych źródeł energii. Zastosowanie odnawialnych źródeł energii pozwoli zmniejszyć zużycie surowców nieodnawialnych oraz emisję do powietrza z procesów ich energetycznego spalania. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1378 ze zm.) odnawialne źródło energii to odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

Na terenie objętym projektem zmiany Studium mogą być realizowane instalacje takie jak: panele fotowoltaiczne, pompy ciepła lub kotły na biomasę. Zastosowanie tego rodzaju źródła energii nie będzie mieć znaczącego wpływu na środowisko, gdyż nie będzie generować zanieczyszczeń. Kolektory słoneczne można montować na dachach, ścianach budynków lub bezpośrednio na ziemi. Energia pochodząca z promieniowania słonecznego ma najmniej ujemny wpływ na środowisko. Również instalacje wykorzystujące energię ciepłą pobieraną ze środowiska naturalnego wytworzoną przez pompy ciepła nie mają znaczącego wpływu na środowisko. Nie generują one zanieczyszczeń w postaci popiołu lub dymu. Biomasa również jest odnawialnym źródłem energii. Pod tym pojęciem rozumie się paliwa pochodzenia roślinnego (zrębki, drewno w postaci polan, pelety, ziarna zbóż i słomę oraz roślinny energetyczny tj. szybko rosnące wierzby czy topole). Spalanie biomasy uważane jest za neutralne dla środowiska naturalnego, gdyż do atmosfery dostaje się wówczas tyle dwutlenku węgla, ile rośliny pochłaniały podczas swojego wzrostu. Kotły na biomasę są ekologiczną alternatywą m.in. dla kotłów na węgiel.

Zapisy projektu zmiany Studium w zakresie zaopatrzenia w ciepło są zgodne z zapisami uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2017 r., poz. 8807).

Przewidywany poziom oddziaływania ww. zainwestowania, przewidzianego projektem zmiany Studium, na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny można ocenić jako nieznaczący, oddziałujący w następujący sposób:

- pod względem charakteru zmian – jako mało istotne,
- pod względem intensywności przekształceń – jako zauważalne,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako pośrednie,
- pod względem kumulacji oddziaływania – brak,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako krótko i długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania – jako zmienne.

6.7 Oddziaływanie na klimat akustyczny

Funkcjonowanie nowych obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej może mieć wpływ na generowanie uciążliwości akustycznych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ruchem komunikacyjnym pojazdów obsługujących planowane obiekty. Zgodnie z art. 144 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, eksploatacja instalacji powodująca

wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Zatem do obowiązków inwestora należy zastosowanie na terenie przedsięwzięcia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych skutecznie ograniczających rozprzestrzenianie się hałasu i drgań na tereny sąsiednie.

W celu zapewnienia ochrony przed hałasem, należy stosować rozwiązania techniczne zapewniające właściwe warunki akustyczne w budynkach. Są to m.in.: projektowanie budynków w sposób, który będzie zapewniał izolacyjność akustyczną przegród zewnętrznych i wewnętrznych, oraz montaż okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej. Należy zastosować kształt elewacji i materiał, który będzie charakteryzował się dużą dźwiękochłonnością.

Podsumowując, przewiduje się, że planowane przeznaczenie terenu nie będzie mieć znaczącego wpływu na pogorszenie klimatu akustycznego, ze względu na zastosowanie odpowiednich, opisanych wyżej środków technologii.

Przewidywany poziom oddziaływania ww. zainwestowania, przewidzianego projektem zmiany Studium, na klimat akustyczny można ocenić jako nieznaczący, oddziałujący w następujący sposób:

- pod względem charakteru zmian – jako nieistotne,
- pod względem intensywności przekształceń – jako zauważalne,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie,
- pod względem kumulacji oddziaływania – brak,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako krótkoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania – jako zmienne.

6.8 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Do zasobów naturalnych należą elementy środowiska wykorzystywane przez człowieka. Zasoby takie jak fauna i flora, wody, gleby, powietrze itd. oraz oddziaływanie ustaleń projektu zmiany Studium na te zasoby naturalne zostało opisane powyżej.

Na terenie opracowania nie są zlokalizowane zasoby naturalne w postaci złóż mineralnych, a więc oddziaływanie na ten komponent środowiska nie występuje.

Przewidywany poziom oddziaływania ww. zainwestowania, przewidzianego projektem zmiany Studium, na zasoby naturalne można ocenić jako nieznaczący, oddziałujący w następujący sposób:

- pod względem charakteru zmian – jako bez znaczenia,
- pod względem intensywności przekształceń – jako niezauważalne,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako pośrednie,
- pod względem kumulacji oddziaływania – brak,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako krótkoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania – jako zmienne.

6.9 Oddziaływanie na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe

Na przedmiotowym obszarze nie zewidencjonowano obiektów zabytkowych podlegających ochronie konserwatorskiej na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie i opiece nad zabytkami.

Pojęcie „dobra materialne” zdefiniowano na podstawie „Słownika języka polskiego PWN”. Poprzez to pojęcie rozumie się wszystkie środki potrzebne dla rozwoju człowieka (majątek, dobytek), które istnieją fizycznie i odnoszą się do rzeczy lub usług, które zaspokajają potrzeby człowieka. Z kolei w „Encyklopedii PWN” zawarto następującą definicję wyrażenia „dobra materialne”: „materialne środki zaspokajania potrzeb ludzkich”.

Uchwalenie projektu zmiany Studium będzie skutkowało utworzeniem nowych dóbr materialnych, które zaspokajają będą potrzeby przyszłych użytkowników tego terenu. Na terenie opracowania powstanie m.in. nowa zabudowa czy infrastruktura techniczna.

Podsumowując, realizacja zapisów projektu wpłynie pozytywnie na dobra materialne.

Przewidywany poziom oddziaływania ww. zainwestowania, przewidzianego projektem zmiany Studium, na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe można ocenić jako nieznaczący, oddziałujący pozytywnie, w następujący sposób:

- pod względem charakteru zmian – jako istotne,
- pod względem intensywności przekształceń – jako zauważalne,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie,
- pod względem kumulacji oddziaływania – brak,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe.

6.10 Oddziaływanie na obszar Natura 2000

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie będzie mieć negatywnego wpływu na obszar Natura 2000, ponieważ obszary te znajdują się w oddaleniu od granic terenu objętego projektem zmiany Studium. Planowane inwestycje nie będą oddziaływać na siedliska przyrodnicze, rośliny i zwierzęta objęte ochroną na obszarze Natura 2000, a zatem nie wpłyną na pogorszenie ich stanu.

Przewidywany poziom oddziaływania ww. zainwestowania, przewidzianego projektem zmiany Studium, na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe można ocenić jako nieznaczący, oddziałujący w następujący sposób:

- pod względem charakteru zmian – jako bez znaczenia,
- pod względem intensywności przekształceń – jako niezauważalne,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako pośrednie,
- pod względem kumulacji oddziaływania – brak,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako krótkoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania – jako zmienne.

7. Rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub tworzące kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium, przy zachowaniu ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie oraz innych przepisów odrębnych, nie będzie prowadzić do niepożądanych zmian w środowisku, zatem potencjalnie zbędna stanie się kompensacja przyrodnicza.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie stwarza zagrożenia dla form ochrony przyrody w jego otoczeniu, a w szczególności nie wpłynie na spójność obszarów Natura 2000 oraz nie wpłynie na inne obszary chronione. Zaproponowane zainwestowanie nie niesie specjalnych zagrożeń dla środowiska. Jednakże sposób ich realizacji wymaga wprowadzenia pewnych ograniczeń i zakazów w celu minimalizacji zagrożeń negatywnych oddziaływań, tj.:

- a) prowadzenie prac przez wykwalifikowany personel, poinformowany o zagrożeniach dla środowiska jakie mogą powstawać w trakcie realizacji prac,
- b) utrzymywanie maszyn budowlanych i pojazdów w sprawności i dobrym stanie technicznym,

- c) w przypadku zaobserwowania wycieku substancji ropopochodnych, zabezpieczenie i usunięcie za pomocą środków absorbujących,
- d) zakaz niszczenia siedlisk gatunków chronionych,
- e) zakaz unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych na obszarze objętym projektem zmiany studium,
- f) w przypadku dokonania odkrycia chronionych grzybów roślin lub zwierząt lub kopalnych szczątków roślin i zwierząt, należy powiadomić odpowiednie instytucje zgodnie z przepisami odrębnymi,
- g) na każdym etapie inwestycji zastosować technologie ograniczające w sposób maksymalny hałas oraz maksymalne ograniczenie rozmiarów budów w celu ograniczenia przekształceń wierzchniej warstwy litosfery w trakcie prac ziemnych,
- h) zabezpieczenie gruntu i wód w rejonie inwestycji przed zanieczyszczeniami związanymi z pracą sprzętu zmechanizowanego i składowaniem materiałów budowlanych,
- i) wyeliminowanie zanieczyszczenia terenu odpadami, zwłaszcza resztkami żużlu i asfaltu oraz innych substancji o utrudnionej biodegradacji,
- j) maksymalnie skrócić czas trwania prac budowlanych i dostosować go do pory roku i ewentualnych okresów rozrodczych zwierząt,
- k) kształtowanie zieleni z zastosowaniem gatunków przystosowanych do warunków siedliskowych obszaru zmiany studium,
- l) podczas realizacji przedsięwzięć należy działać zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami minimalizacji negatywnych skutków oddziaływania na środowisko naturalne, np. hańdowanie gruntów w celu ponownego wykorzystania itp.

Ponadto w celu efektywnego ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko, będących wynikiem realizacji ustaleń zmiany studium należy podejmować takie działania jak:

- a) ochrona przed wycinką istniejących drzew, które mają duży wpływ na kształtowanie walorów estetycznych krajobrazu,
- b) w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oszczędnie korzystać z terenu, wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją konkretnej inwestycji,
- c) roboty budowlane oraz powodujące ingerencję w zadrzewienie, poprzedzić inwentaryzacją szczegółową drzew i krzewów w granicach wydzielonych terenów,
- d) rozbudowa sieci infrastruktury technicznej: wodociągowej i kanalizacyjnej,
- e) rozwój odnawialnych źródeł energii.

Po określeniu, przeanalizowaniu i ocenie ustaleń zmiany studium odnoszących się do zabezpieczenia środowiska i zdrowia ludzi oraz prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody uznano, że wskazane sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych są wystarczające. Zastosowanie się do wszystkich ustaleń projektowanego dokumentu i powyższych wytycznych powinno znacznie ograniczyć lub nawet wykluczyć część negatywnych oddziaływań na środowisko.

Teren objęty projektem zmiany studium znajduje się poza obszarem Natura 2000. Przewidywany sposób zagospodarowania terenu nie będzie miał wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

8. Propozycja rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego zmiany Studium

Alternatywnym rozwiązaniem dla rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu jest wprowadzenie innych funkcji aniżeli przewiduje projektowany dokument.

Jednym z alternatywnych rozwiązań dla zagospodarowania przestrzennego zgodnie z projektem zmiany Studium jest wariant zerowy, oznaczający zaniechanie opracowywania projektowanego dokumentu.

Innym rozwiązaniem było wprowadzenie terenu przeznaczonego pod zabudowę usługową lub pod

zabudowę mieszkaniowo-usługową lub pod zabudowę mieszkaniową. Jednakże ze względu na sąsiedztwo analizowanego obszaru, a także potrzeby funkcjonalne wynikające z intensywnego rozwoju firmy znajdującej się w sąsiedztwie niekorzystnym byłoby takie określenie funkcji.

Przeznaczenie obszaru opracowania zgodnie z projektowanym dokumentem jest uzasadnione, ponieważ planowane funkcje nawiązują do sąsiadującego zagospodarowania terenu. Projekt zmiany studium jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz innymi przepisami szczególnymi.

9. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko wykonano na potrzeby projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew dla działek o nr ewid.: 121, 122, 125, 126, obręb Skrzyńki do którego sporządzenia przystąpiono na podstawie Uchwały Nr LIII/371/2022 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 30 czerwca 2022 roku.

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi uzupełnienie projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Obowiązek jej wykonania wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennych. Zakres i stopień szczegółowości został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu.

Celem opracowania projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest zmiana przeznaczenia ww. nieruchomości na cele zabudowy usługowej, produkcyjnej, składów i magazynów. Przedstawiono metodykę pracy oraz wykorzystane materiały: specjalistyczną literaturę, materiały kartograficzne, akty prawne, dokumenty i inne. Zawarto informacje o zawartości dokumentu oraz o jego powiązaniach z innymi dokumentami. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi uzupełnienie projektu zmiany Studium. Projekt zmiany Studium przewiduje na obszarze opracowania takie kierunki jak: zabudowa usługowa, produkcyjna, składów i magazynów, oznaczony na rysunku zmiany Studium symbolem: **U/P** oraz odnawialne źródła energii – fotowoltaika, oznaczone na rysunku zmiany Studium symbolem: **OZE-F**.

Projekt zmiany Studium powiązany jest z Programem ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025, Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Stęszew na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 i podstawowym opracowaniem ekofizjograficznym na potrzeby projektu zmiany Studium. W dalszej części tego rozdziału zawarto propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień zmiany Studium. Zamieszczono także informację, że ustalenia projektowanego dokumentu nie będą mieć transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu analizowane będą na postawie monitoringu prowadzonego przez organ opracowujący projekt planu w oparciu o monitoring realizowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, indywidualne zamówienia w ramach realizacji warunków decyzji, a także kontrolę i ocenę stanu wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną oraz czy planowane rozwiązania są zgodne z zapisami projektu planu.

Częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień projektu planu będzie dostosowana do częstotliwości prowadzenia monitoringu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Proponuje się dokonywania ww. monitoringu co dwa lata. Kontrola związana z wydawaniem pozwoleń na budowę będzie przeprowadzana w zależności od składanych wniosków o pozwolenie na budowę.

Ustalenia projektu zmiany studium nie będą mieć transgranicznego oddziaływania, gdyż obszar na którym planowana jest inwestycja znajduje się w centralnej części kraju, zatem jest znacznie oddalony

od granic państwa.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się we wsi Skrzyńki w rejonie ulicy Skrzyneckiej, w gminie Stęszew, w powiecie poznańskim, w województwie wielkopolskim. Teren objęty projektem zmiany Studium jest użytkowany rolniczo. W sąsiedztwie znajdują się głównie tereny użytkowane rolniczo oraz lasy, a także dwie żwirownie. Omówiono rzeźbę terenu, budowę geologiczną oraz warunki glebowe, hydrograficzne. Analizowany obszar należy do Jednolitych Części Wód Powierzchniowych o nazwie Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej i Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 60. Obszar nie jest usytuowany w rejonie głównego zbiornika wód podziemnych. Na omawianym terenie głównym źródłem hałasu jest komunikacja drogowa. Na obszarze objętym projektem brak stanowisk archeologicznych. Poruszono również problematykę potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu zmiany Studium.

Nie przewiduje się, by teren projektu zmiany Studium był objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, zatem odstąpiono od określenia istniejącego stanu środowiska dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Projekt planu jest zgodny z zasadami i celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

W rozdziale szóstym przedstawiono przewidywane oddziaływanie i wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany Studium na poszczególne komponenty środowiska: różnorodność biologiczną, faunę i florę, ludzi, gleby i powierzchnię ziemi, wody, krajobraz, powietrze atmosferyczne i klimat lokalny, klimat akustyczny, zasoby naturalne, dobra materialne oraz na obszary Natura 2000. Przewiduje się, że uchwalenie projektu zmiany Studium będzie mieć wpływ na różnorodność biologiczną, faunę oraz florę. Nie stwierdza się negatywnego oddziaływania projektowanego przeznaczenia na ludzi. W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium gleby będą ulegać przekształceniom antropogenicznym. Prace budowlane na tym terenie spowodują przekształcenia gleby. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. Nie przewiduje się, aby przeznaczenie terenu zawarte w projekcie zmiany Studium miało mieć wpływ na jednolite części wód bądź by wpłynęło na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Omawiany obszar będzie się przekształcał w krajobraz antropogeniczny. Ustalenia zawarte w projekcie zmiany Studium przyczynią się do pogorszenia stanu klimatu, w tym mikroklimatu. Zwiększeniu ulegnie ilość źródeł ciepła wygenerowana na skutek wprowadzenia nowej zabudowy i ilość spalin wyemitowanych w wyniku zwiększenia ruchu samochodowego. Realizacja planowanej inwestycji będzie oddziaływać na klimat akustyczny. Uchwalenie projektu zmiany Studium będzie skutkowało utworzeniem nowych dóbr materialnych, które zaspokajając będą potrzeby przyszłych mieszkańców. Nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu zmiany Studium miała mieć negatywny wpływ na obszary Natura 2000, ponieważ obszary te znajdują się w oddaleniu od granic terenu objętego opracowaniem.

Aby ograniczyć i zapobiegać negatywnemu oddziaływaniu w projekcie zmiany studium wprowadzono ustalenia dotyczące zasad w zakresie ochrony środowiska i przyrody. Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu nie stwarza zagrożenia dla form ochrony przyrody w jego otoczeniu, a w szczególności nie wpłynie na spójność obszarów Natura 2000 ani na inne obszary chronione. Zaproponowane zainwestowanie nie niesie specjalnych zagrożeń dla środowiska. Jednakże sposób ich realizacji wymaga wprowadzenia pewnych ograniczeń i zakazów w celu minimalizacji zagrożeń negatywnych oddziaływań. Po określeniu, przeanalizowaniu i ocenie ustaleń zmiany studium odnoszących się do zabezpieczenia środowiska i zdrowia ludzi oraz prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody uznano, że wskazane sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych są wystarczające. Zastosowanie się do wszystkich ustaleń projektowanego dokumentu i powyższych wytycznych powinno znacznie ograniczyć lub nawet wykluczyć część negatywnych oddziaływań na środowisko.

W rozdziale ósmym przedstawiono alternatywę do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium.

Podsumowując ustalenia zmiany Studium, poprzez szereg zapisów zapewniających ochronę istotnych elementów środowiska, prowadzą do zminimalizowania negatywnych skutków nowej urbanizacji.

Niezbędnym warunkiem będzie precyzyjne egzekwowanie ustaleń zmiany Studium i przestrzeganie wymogów środowiska wynikających z przepisów odrębnych.

Załącznik do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stęszew dla części działek o nr ewid.: 121, 122, 125, 126, obręb Skrzyńki

Oświadczenie autora

Oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1029 ze zm.).
Jestem świadom odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
mgr Ewa Mendel